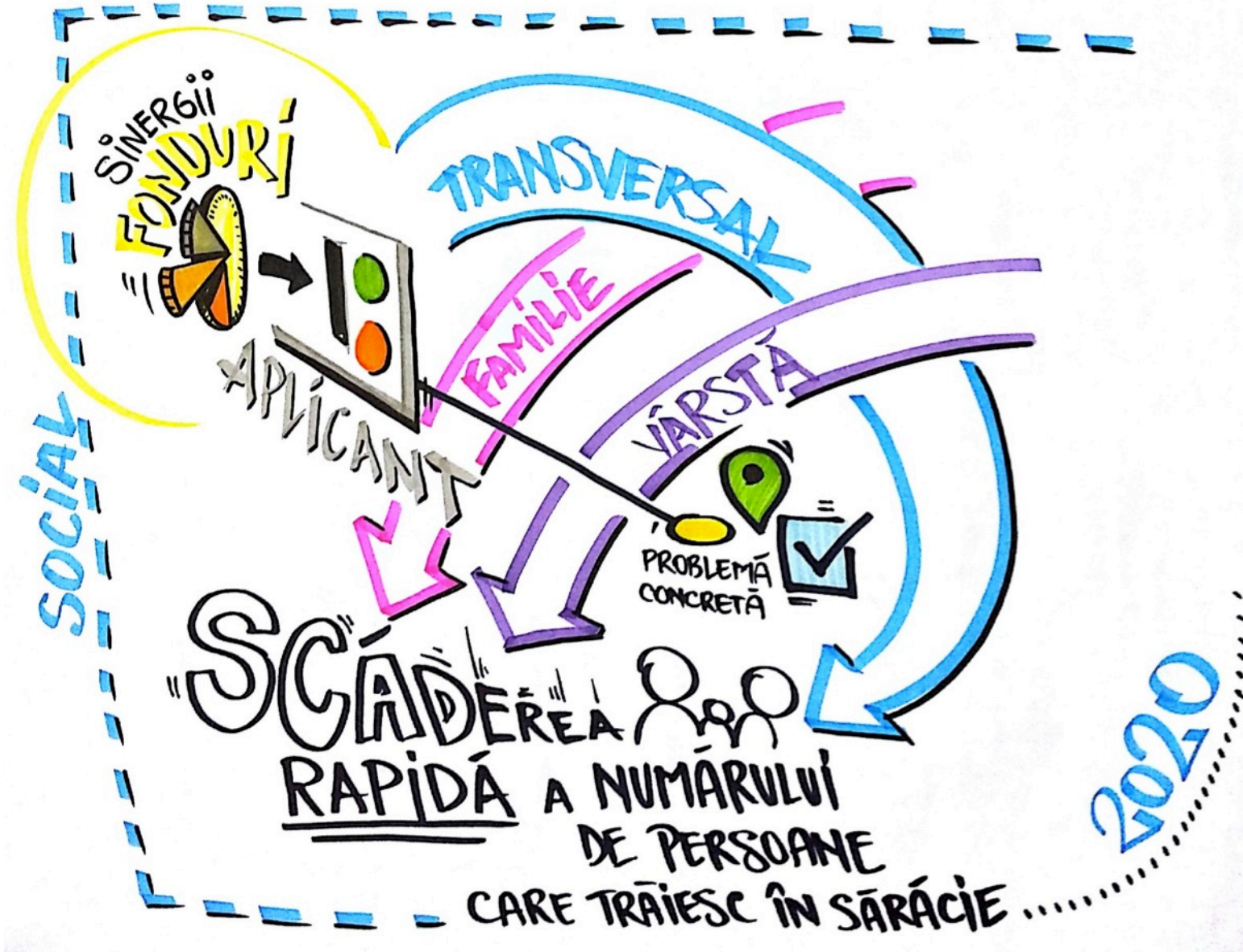

Pachet
integrat
pentru
combaterea
sărăciei

- DRAFT -

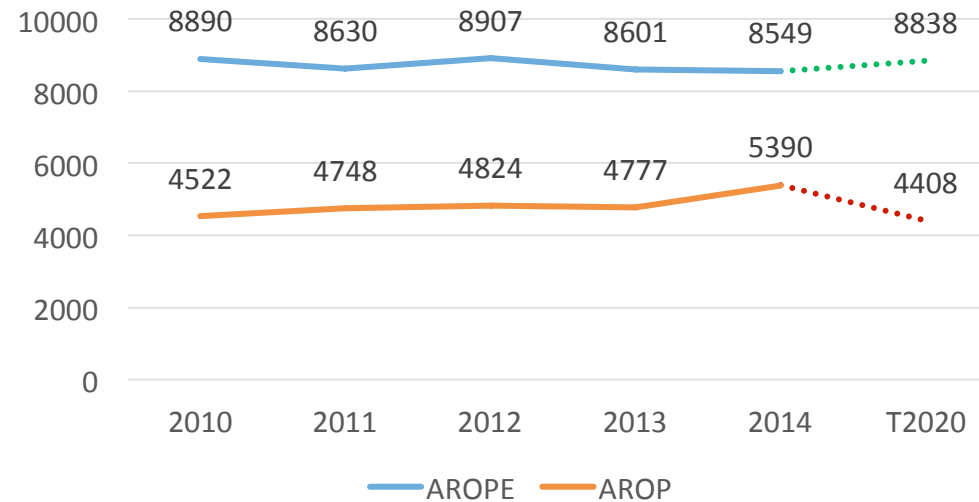

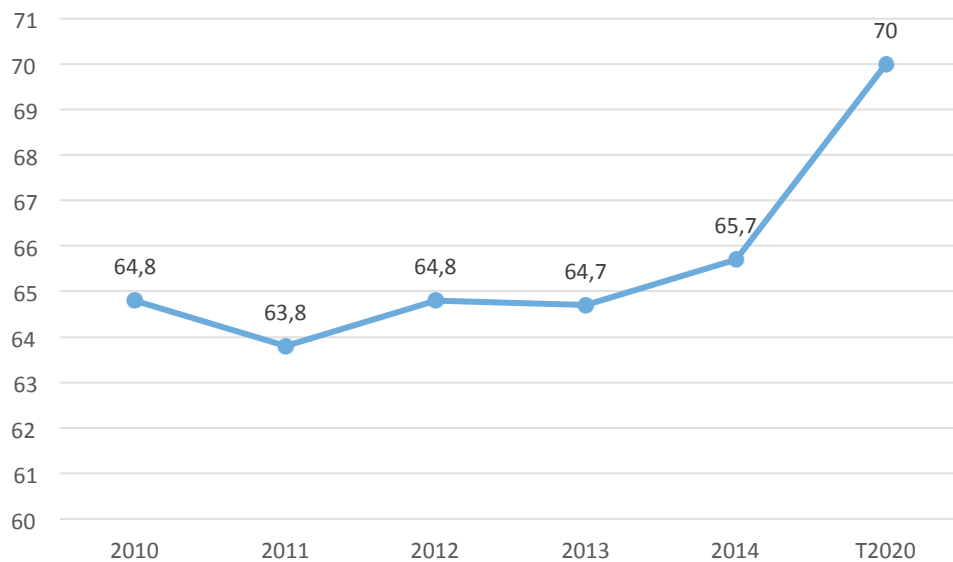
Obiective 2020
ținute prin Pachetul integrat pentru
combateră sărăciei

Obiectivele Strategiei Europa 2020		Uniunea Europeană	România Obiectiv 2020
1	Rata de ocupare a populației cu vârsta de 20-64 ani	75%	70%
2	Investiții în cercetare și dezvoltare	3 % din PIB	2 % din PIB
Energie și schimbări climatice			
3	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (față de anul 1990)	20%	20%
	Ponderele energiei din surse regenerabile în consumul final brut	20%	24%
	Creșterea eficienței energetice	20%	19%
Educație			
4	Rata părăsirii timpurii a școlii	10%	11.3%
	Rata populației cu vârsta de 30-34 ani absolventă a unei forme de educație terțiară	40%	26.7%
5	Promovarea incluziunii sociale, în special prin reducerea sărăciei - reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială	cu cel puțin 20 milioane	cu cel puțin 580.000 persoane

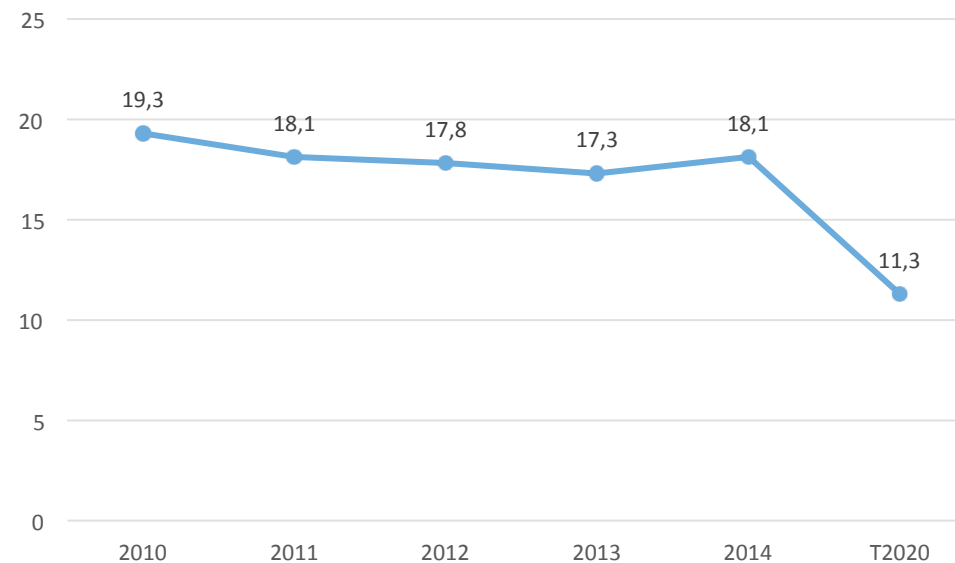
Promovarea incluziunii sociale prin reducerea sărăciei

Rata de ocupare a populației 20-64

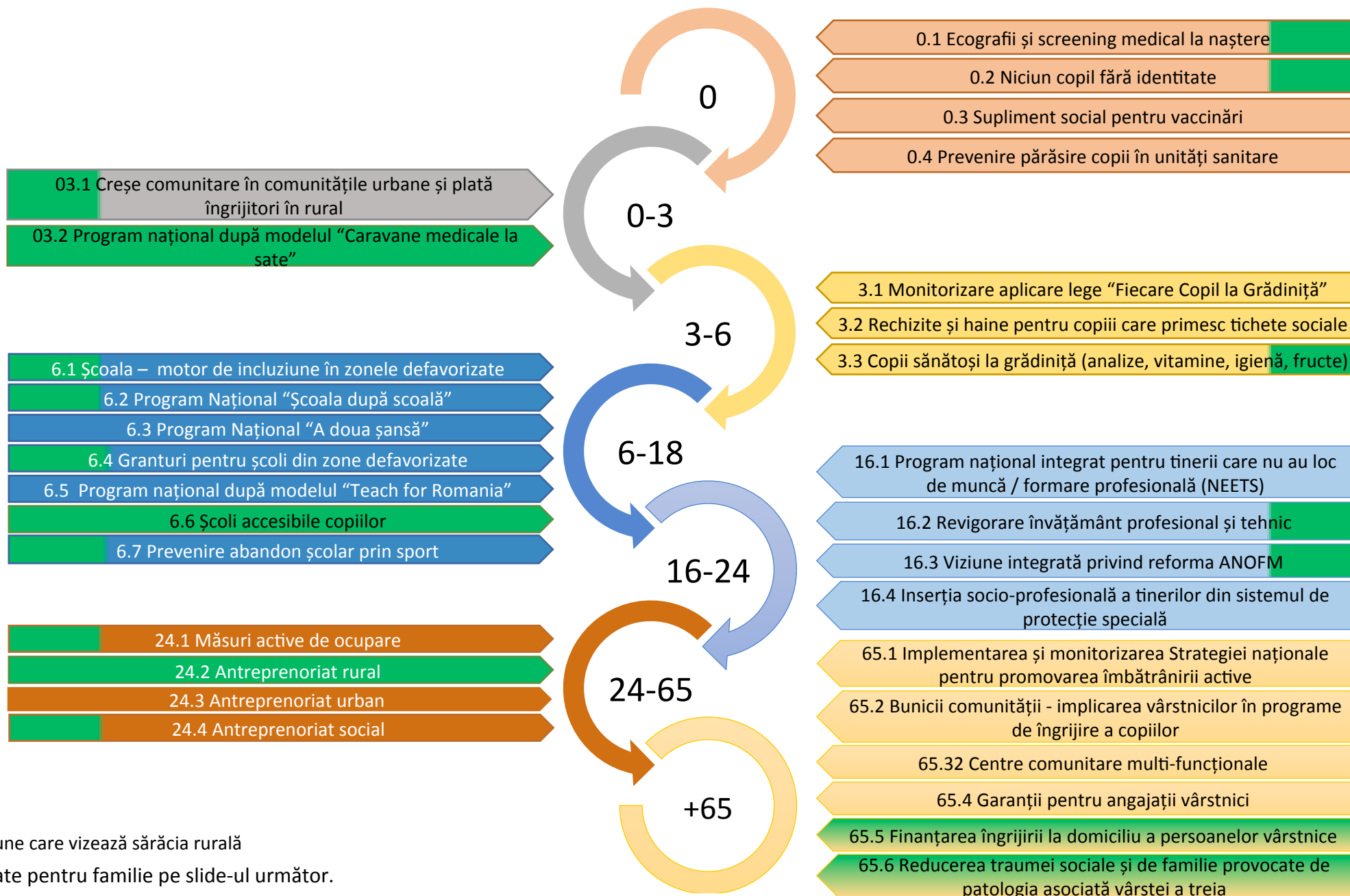

Rata părăsirii timpurii a școlii

- Plasa de siguranță - Vârsta

➡ = Acțiuni care vizează sărăcia rurală

Măsuri integrate pentru familie pe slide-ul următor.

Măsuri integrate pentru familie:

F.1 Locuințe sociale

F.2 Granturi pentru îmbunătățire locuințe

F.3 Pachet de stimulare pentru zilieri

F.4 Garantare microcredite – cele mai mici dobânzi pentru antreprenorii din medii defavorizate

F.5 Reducerea violenței domestice

F.6 Echipă comunitară de intervenție integrată

F.7 Prevenirea separării copilului de familie

F.8 Dezinstituționalizarea și tranziția către îngrijirea în comunitate

F.9 Legea privind economia socială – aprobarea normelor metodologice

F.10 Personalizarea interacțiunii dintre minori și justiție

F.11 Program Național după modelul “Prima lumină”: panouri foto-voltaice pentru satele izolate

F.12 Sănătate în mediul rural

F.13 Cantine sociale

F.14 Harta strategică a serviciilor sociale și a nevoii de dezvoltare și furnizare a acestora

Măsuri transversale:

T1. Extinderea la nivel de politici naționale a proiectelor de succes ale ONG-urilor sau autorităților locale

T2. Incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități

T3. Alfabetizarea digitală a persoanelor din comunități marginalizate

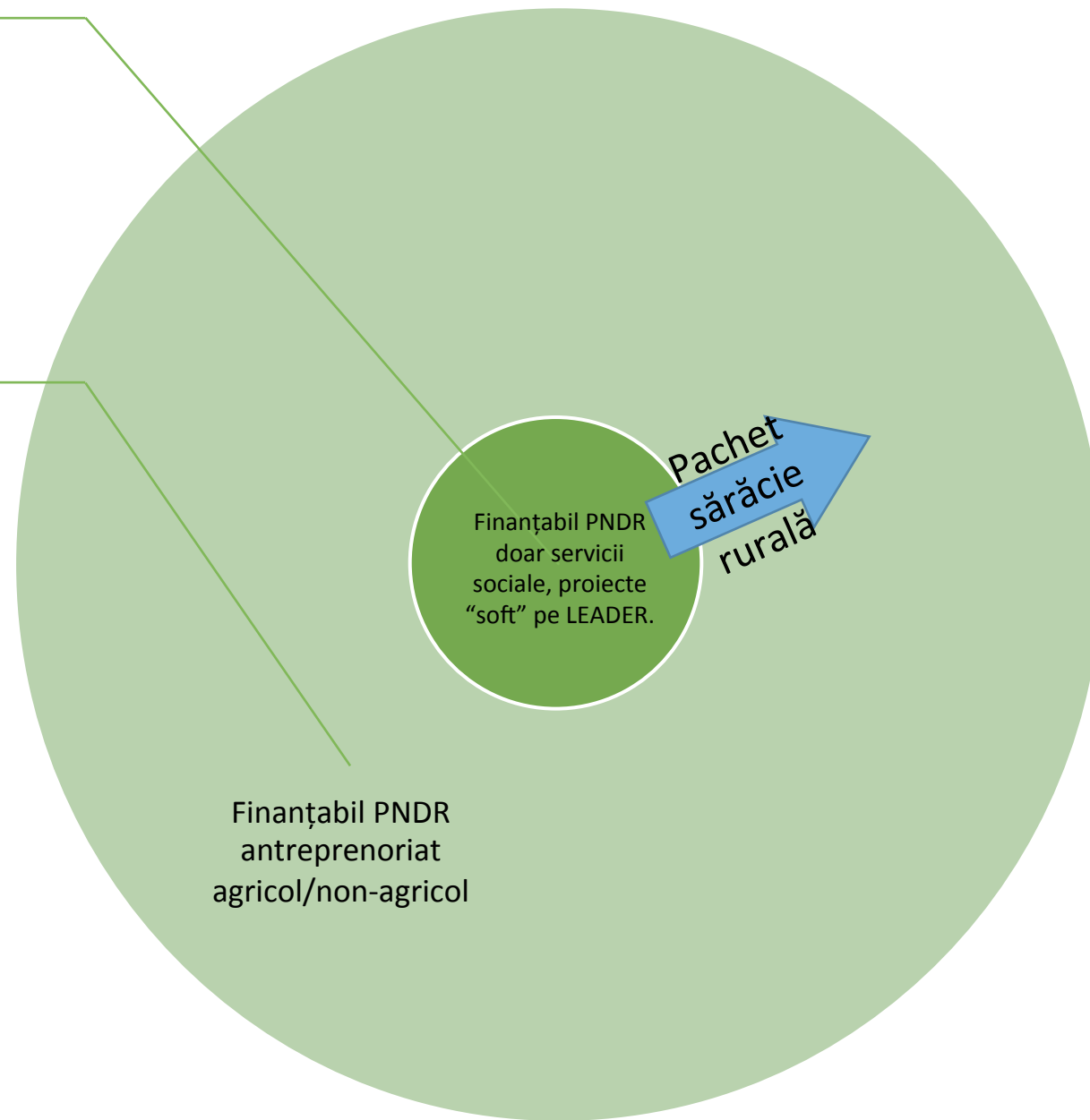
Scoaterea din sărăcie rurală prin crearea clasei de mijloc în agricultură

Agricultură de subzistență,
mici meșteșugari, meseriași,
zilieri

- O parte cu potențial de piață, însă prea “mici” d.p.d.v economic pentru măsuri non-LEADER din PNDR

Agricultură de semi-subzistență / de mijloc

- Peste 8000 S.O. (euro/an) =eligibil pentru măsuri individuale în PNDR

Pachet “Clasa de mijloc în agricultură”

- Tineri fermieri – 4000
- Investiții exploatare – 400
- Asociere prin măsura 16.4 + strategie GAL
- Pomicultură

# 01	Vârsta 0 ani: Ecografii și screening medical la naștere		
<p>Tip Măsură</p> 	<p>Cine</p> <p>Ministerul Sănătății/autorități publice (inclusiv DSP, institutele și instituțiile medicale) singure sau în parteneriat cu actori relevanți (universități, ONG-uri etc.)</p>	<p>Beneficii</p> <p>Evită costul potențial al crizelor de sănătate pe parcursul vieții. Reduce mortalitatea infantilă și complicațiile la naștere. Oferă părinților defavorizați și nou-născuților acces la servicii medicale pre și post-natale. Contribuie la dezvoltarea timpurie a copilului și aduce beneficii educaționale și sociale pe termen lung. Beneficii pe termen lung (participare crescută în sistemul de educație, ocupare, contribuții sociale).</p>	<p>Corelare strategii</p> <p>Prioritățile Ministerului Sănătății - K02 - Programe sănătate mamă și copil, Strategia națională pentru sănătate</p>
<p>Urban Rural</p>	<p style="text-align: center;"> Acțiune 01 </p> <p style="text-align: center; font-size: 24px;">Ecografii și screening medical la naștere</p>		<p>Target de etapă: oct 2016</p> <p>Contract de finanțare pentru program național de screening până în septembrie 2016</p>
 	<p>Cum</p> <p>(1) Servicii de prevenție/de diagnosticare precoce pentru mama și copil, inclusiv prin formarea personalului implicat în îngrijirea gravidei și copilului (2) Sprijin pentru depistarea precoce (screening), diagnostic și tratament al patologiilor.</p> <p>Stabilirea de către Ministerul Sănătății a unui pachet de testare și identificarea costului pe pachet și a echipamentelor necesare (în urma cartografierii infrastructurii și serviciilor în sănătate).</p> <p>Posibil dotare cabinete medicale rurale și implicare medici de familie (Colegiul Medicilor sau ONG-uri pot fi parteneri MS).</p>	<p>Finanțare</p> <p>Sinerгии POCU-POR-PNDR: POR Axa 8 – dotarea cu echipamente a spitalelor județene de urgență; Axa 4 POCU obiectiv specific 4.9 MS – proiect non-competitiv/administrator de Global Grant /proiect competitiv - Suma estimată obiectiv specific 108.241.280 euro din care 97.155.299,98 euro - LDR și 11.085.980,02 euro - MDR; PNDR (dotări, renovări cabinete medicale, servicii de îngrijire la domiciliu)</p> <p>Propunere MFE: proiect non-competitiv cu Ministerul Sănătății pe POCU Axa 4.9 - max. 40 mil euro (finanțează pachet testări + echipamente 4 mil euro + acces beneficiari la serviciile de screening)</p>	<p>Costuri</p> <p>investiții (dotări), salarii, consumabile medicale, costuri privind accesul persoanelor defavorizate la spital și costuri de informare/comunicare</p>
<p> Schimbări necesare</p>			

# 02	Vârsta 0 ani: Niciun copil fără identitate		
<p>Tip Măsură</p> <p>Cine</p> 	<p>Ministerul Afacerilor Interne, MMFPSPV, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, Ministerul Sănătății, Ministerul Fondurilor Europene</p>	<p> Beneficii</p> <p><u>Financiare</u>: Economii de 1000 euro/pers pentru înregistrarea tardivă a nașterii și diminuarea/eliminarea costurilor sociale cauzate de lipsa educației, de sănătatea precară etc.</p> <p><u>Sociale</u>: Copiii au identitate și pot beneficia de drepturile ce li se cuvin (sănătate, educație, protecția socială) => nu se mai pierd "printre crăpături"</p> <p><u>Economice</u>: Adulți vizibili pe piața muncii, diminuarea muncii la negru</p>	<p>Corelare strategii</p> <p>Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020, corelat cu dreptul la identitate prevăzut în legea nr. 272/2004 republicată și legea nr. 18/1990, republicată</p>
<p>Urban & Rural</p> 	<p> Acțiune 0.2</p> <h2 style="text-align: center;">Niciun copil fără identitate</h2>		<p> Target de etapă: oct 2016</p> <p>Creat mecanism pentru ca toți copiii nou născuți să primească CNP în maternitate; Creat program pentru obținerea retroactivă a CNP-ului (pentru un nr. estimat de 10.000 de copii)</p>
	<p> Cum</p> <p>Simplificare obținere CNP la naștere, în maternități, și asistență individualizată obținere CNP tardiv</p>	<p> Finanțare</p> <p>POCU Axa 4 – OS 4.1. și 4.2., 5.1. și 5.2. ca parte a măsurilor integrate pentru grupuri vulnerabile</p> <p>Propunere MFE: Proiect non-competitiv Ministerul de Interne pentru identificare copii și adulți fără CNP/acte de identitate, în parteneriat cu primăriile - 20 mil euro</p>	<p> Costuri</p> <p>Cost estimativ obținere CNP tardiv: 1000 € x 10.000 de copii = 10.000.000 € (costuri de tribunal, asistență socială, transport etc.)</p>
<p> Schimbări necesare</p> <p>Modificare OUG 97/2005 – posibilitatea înregistrării domiciliului pe baza declarației pe proprie răspundere, în lipsa documentelor justificative la momentul solicitării actului de identitate. Modificare Lege nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă</p>			

# 03	Vârsta 0 ani: Stimulent social pentru vaccinare		
<p>Tip Măsură</p> <p>Cine</p> <p>Ministerul Sănătății/MMFPSPV</p>		<p> Beneficii</p> <p>Evită costul potențial al crizelor de sănătate pe parcursul vieții. Previne epidemii și boli netransmisibile evitabile. Contribuie la dezvoltarea ulterioară a copiilor. Beneficii pe termen lung (participare crescută în sistemul de educație, ocupare, contribuții sociale).</p>	<p>Corelare strategii</p> <p>Prioritățile Ministerului Sănătății - K02 (programe mamă-copil), K08 (dezvoltare medicină preventivă), K38 (legislație vaccinare), Strategia Națională de Sănătate, Prioritățile Ministerului Muncii - Obiectiv B - Aplicarea Strategiei Naționale privind Incluziunea Socială (Sănătate)</p>
<p>Urban & Rural</p> 	<p> Acțiune 0.3</p> <h2 style="text-align: center;">Stimulent social pentru vaccinare</h2>		<p> Target de etapă: oct 2016</p> <p>Creare sistem alocare stimulent/voucher și identificare surse de finanțare</p>
<p> Cum</p> <p>(1) Stimulent sau voucher pentru fiecare copil defavorizat vaccinat (ideal voucher care să poată fi folosit și pentru costurile medicamentelor), legat de schema de vaccinare (vârste: 0-1, 3, 6, 7, 14 ani). (2) Programe de informare în comunitățile dezavantajate, privind avantajele vaccinării.</p>	<p> Finanțare</p> <p>Bugetul de stat și POCU 4.9 prevenție precoce pe sănătate (total disponibil 108.241.280 € din care LDR 97.155.299 € și MDR 11.085.980 €) și 6.2. stimulare pentru participare antepreșcolară, educație parentală etc.- total disponibil 150.654.973 € mecanism finanțare: Grant/Grant global/Proiecte non-competitive. OS 5.1 furnizare servicii integrate pt. copii - servicii medicale în centre multi -functionale/meccanism: competitiv, grant global. Suma totală estimată 100.550.000 euro</p>	<p> Costuri</p> <p>Stimulent/voucher - de stabilit de MS și MMFPSPV, pornind de la Programul Național de Vaccinare</p>	
<p> Schimbări necesare</p> <p>Legea vaccinării/legislație care să permită acordarea de vouchere ca stimulent pentru vaccinare</p>			

# 04	Vârsta 0 ani: Prevenire părăsire copii în unități sanitare		
<p>Tip Măsură</p> 	<p> Cine</p> <p>Ministerul Sănătății, MMFPSPV, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului</p>	<p> Beneficii</p> <p><u>Financiar</u>: se asigură premisele reducerii numărului copiilor separați de părinți care intră în sistemul de protecție specială și implicit costurile necesare susținerii financiare a sistemului.</p> <p><u>Social</u>: Întreruperea ciclului de menținere a vulnerabilității. (Medie: 1300 de copii părăsiți anual în unități sanitare)</p>	<p>Corelare strategii</p> <p>Prioritățile MMFPSPV: K12, K14, K16 (echipe de intervenție integrate), Obiectiv B - Aplicarea Strategiei Naționale de Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei</p>
	<p> Acțiune 04</p> <p>Prevenire părăsire copii în unități sanitare</p>		<p> Target de etapă: oct 2016</p> <p>Identificare soluție pentru reducerea numărului copiilor abandonați în spitale; Demarare proiecte prevenire - septembrie 2016</p>
<p> Cum</p> <p>Politică națională de prevenire a separării copilului de familie la naștere. Pregătire psihologi și asistenți sociali și oferire de consiliere în maternități.</p>	<p> Finanțare</p> <p>POCU Axa 4, axa 4.1 Roma - total disponibili 185.966.011 € din care 184.106.351 LDR și 1.859.660 MDR și 4.2. Non-Roma - total disponibili 108.241.280 € din care 110.463.810 LDR și 1.115.796 MDR. Obs 5.1. și 5.2. (CLLD). Pentru infrastructura - asistenta sociala Obs 4.5, 4.6. și 4.7 - suma totala 49.234.104 euro LDR și 5.617.895 euro MDR, Obs 4.13 asistență maternală comunitară. Mecanism: Grant/Grant global/Non-competitiv</p>	<p> Costuri</p> <p>Formare, salarii asistenți sociali și psihologi din unități sanitare</p>	
<p> Schimbări necesare</p>			

# 03.1	Vârsta 0-3 ani: Creșe comunitare în comunitățile urbane și plată îngrijitori în rural		
<p>Tip Măsură</p> <p>Cine</p> 	<p>Ministerul Educației/MDRAP - Primării (+ ONG-uri, biserici, alte organizații)</p>	<p> Beneficii</p> <p><u>Financiar</u>: Îngrijirea fizică potrivită și stimularea timpurie a proceselor cognitive cresc șansele de dezvoltare ulterioară a copilului și reduc pe termen lung costurile legate de măsuri sociale și educaționale remediale. <u>Social</u>: Beneficii sociale importante, dovedite, asupra copiilor, familiilor și comunităților. <u>Economic</u>: Pe termen lung, contribuie la o forță de muncă educată și productivă.</p>	<p>Corelare strategii</p> <p>Ministerul Educației - Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii: Pilon 1, PR. 1.1. Creștere acces educație și îngrijire timpurie, Priorități MMFPSPV - monitorizare aplicare Strategie incluziune.</p>
<p>Urban & Rural</p>	<p> Acțiune 03.1</p> <p>Creșe comunitare în comunitățile urbane și plată îngrijitori în rural</p>		<p> Target de etapă: oct 2016</p> <p>Aprobare ghid în această formă și lansare call proiecte</p>
<p> </p>	<p> Cum</p> <p>Proiecte pentru dezvoltare creșe și programe de educație timpurie - ghidurile scrise pentru a permite dotarea creșelor și personal, clădiri, infrastructură educațională</p>	<p> Finanțare</p> <p><u>Sinergii POCU-POR-PNDR</u>: POCU Axa 6 OS 6.2 - disponibil total 150.654.973 € (Asigurarea/dezvoltarea și utilizarea de noi servicii și materiale de învățare pentru copiii din învățământul ante-preșcolar, în special pentru copiii aparținând minorității Roma și copiii cu dizabilități - 21.000.000 euro dezvoltare cadru instituțional creșe, 97.000.000 euro participare învățământ antepreșcolar, 31.000.000 euro participare preșcolar) + POR Axa 10 construcții și dotări + PNDR centre de zi</p>	<p> Costuri</p> <p>Investiții - construcție și dotări creșe (100% din fonduri europene în zonele defavorizate) Costuri operaționale - din alte fonduri după 2023 (buget de stat + co-plată părinți ieșiți din sărăcie)</p>
		<p> Schimbări necesare</p> <p>Cadru instituțional creșe</p>	

# 03.2	Vârsta 0-3 ani: Program național pe modelul "Caravane medicale la sate"		
Tip Măsură 	Cine Ministerul Sănătății/Primării în parteneriat cu organizații studențești ale medicilor și/sau ONG-uri de profil	 Beneficii <u>Financiar:</u> Diagnosticarea precoce evită costul ridicat al tratării bolilor în fază acută sau avansată și costurile sociale aferente. <u>Social:</u> Îmbunătățirea stării de sănătate a populației din mediul rural, prin acces la consultații de specialitate în comunitatea lor. <u>Economic:</u> Forță de muncă sănătoasă și productivă.	Corelare strategii Priorități Ministerul Sănătății - K08 (dezvoltare medicină preventivă și educație medicală)
Urban & Rural 	 Acțiune 03.2 <div style="background-color: #d4edda; padding: 10px; text-align: center; font-weight: bold; font-size: 1.2em;"> Program național pe modelul "Caravane medicale la sate" </div>		 Target de etapă: oct 2016 Protocol de colaborare între organizațiile care dezvoltă aceste proiecte și Ministerul Sănătății, pentru extinderea caravelor și corelarea intervențiilor
 Cum Consultații de specialitate și analize medicale gratuite în mediul rural, pe modelul caravelor medicale (Impreuna Pentru Sanatatea Rurală - studenți SSMB sau Caravana cu Medici) – studenți în ani terminali și medici specialiști fac consultații în sate, în weekend (organizate în școli sau centre comunitare, cu implicarea logistică a primăriilor)	 Finanțare POCU Axă 4 – prevenție obs 4.1 și 4.2 ca parte a proiectelor integrate, OS 4.9 servicii de sanătate orientate spre prevenire -suma estimată 108.241.280 euro + PNDR (posibil dacă se construiesc structuri și servicii de sănătate stabile, în urma caravelor)	 Costuri Logistice (transport, cazare, masă, chirie echipamente), consumabile sanitare și de birou	
 Schimbări necesare			

# 3.1	Vârsta 3-6 ani: Monitorizare aplicare lege "Fiecare Copil în Grădiniță"		
Tip Măsură 	Cine Ministerul Educației, Cancelarie, OvidiuRo și alte ONG-uri cu experiență relevantă	 Beneficii <u>Financiar:</u> Folosirea eficientă a banilor publici (creșterea reală a prezenței copiilor defavorizați la grădiniță). <u>Social:</u> Beneficii sociale importante, dovedite, asupra educației copiilor și bunăstării familiilor și comunităților. <u>Economic:</u> Termen lung - forță de muncă educată și productivă.	Corelare strategii Ministerul Educației - Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii: Pilon 1, PR. 1.1. Creștere acces educație și îngrijire timpurie
Urban & Rural 	 Acțiune 3.1. <h2 style="text-align: center;">Monitorizare aplicare lege "Fiecare Copil în Grădiniță"</h2> <p style="text-align: center;">(Legea 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate)</p>		 Target de etapă: oct 2016 Buna implementare a legii, norme finale în septembrie 2016, transfer reușit al programului către autoritățile publice, dpdv costuri și management
 Cum Vizite prin sondaj, neanunțate, pentru monitorizarea prezenței în grădinițele implicate, întâlniri trimestriale de analiză a programului cu ministerele vizate și cu ONG-uri	 Finanțare Fonduri proprii Ministerul Educației, Primăriei, Cancelarie, ONG-uri	 Costuri Nu	
 Schimbări necesare Revizuire norme implementare - iunie 2016			

# 3.2	Vârsta 3-6 ani: Rechizite și haine pentru preșcolarii care primesc tichete sociale		
<p>Tip Măsură</p> 	<p>Cine</p> <p>Ministerul Educației, Primării</p>	<p>Beneficii</p> <p>Financiar: Înlăturarea barierelor în calea accesului la educație evită costurile cu programele de educație remedială și cu serviciile sociale pe termen lung. Social: Beneficii sociale importante, dovedite, asupra educației copiilor și bunăstării familiilor și comunităților. Economic: Termen lung - îmbunătățirea ratei de participare școlară are influențe și rate de succes pe piața muncii.</p>	<p>Corelare strategii</p> <p>Ministerul Educației - Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii: Pilon 1, PR. 1.1. Creștere acces educație și îngrijire timpurie</p>
<p>Urban & Rural</p> 	<p>A acțiune 3.2</p> <h2 style="text-align: center;">Rechizite și haine pentru preșcolarii care primesc tichete sociale</h2>		<p>Target de etapă: oct 2016</p> <p>Solicitare modificări POAD: februarie; Implementare: din sept 2016</p>
<p>Cum</p> <p>Completare program "Fiecare Copil în Grădiniță" prin furnizarea de rechizite (prin școli) și îmbrăcăminte (prin primării). Modificare ghid POAD pentru furnizare de rechizite în grădinițe (folosite de toți copiii din grupă) – 60 lei/copil/an școlar) și haine pentru copiii eligibili FCG (100 lei/copil/an).</p>	<p>Finanțare</p> <p>POAD - suma maxima disponibila in program 27,000,000 € + POCU - Axele 4.1. și 4.2 (sumă totală 296 mil euro) și Axele 5.1 și 5.2 (sumă totală 501 mil euro), Axa 6 OS 6.2 ca parte a programelor de educatie parentala, inclusiv masuri de acompaniere si de asigurare de sprijin financiar sau ca parte a asigurarii materialelor de invatare - suma estimativa la nivelul OS 6.2 - 31 mil euro pentru învățământul preșcolar.</p>	<p>Costuri</p> <p>35 eur/copil/an x 110.000 copii = 3.850.000 €</p>	
<p>Schimbări necesare</p> <p>Armonizare legislație (includere preșcolari în legile privind rechizitele, simplificare proceduri pentru beneficiari). Modificare POAD.</p>			

# 3.3	Vârsta 3-6 ani: Copii sănătoși la grădiniță		
<p>Tip Măsură</p> <p>Cine</p> 	<p>Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Primării</p>	<p> Beneficii</p> <p>Financiar: Diagnosticarea precoce și creșterea imunității evită costul ridicat al tratării. Social: Este dovedit că îmbunătățirea sănătății și nutriției copiilor are efecte pozitive asupra tuturor celorlalte aspecte ale vieții copiilor și îngrijii familiei. Economic: Termen lung - forță de muncă educată și productivă.</p>	<p>Corelare strategii</p> <p>Priorități Ministerul Sănătății: A-K02 (programe pediatrie), E-K08 (prevenție), Ministerul Educației - Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii: Pilon 1, PR. 1.1. Creștere acces educație și îngrijire timpurie</p>
<p>Urban & Rural</p> 	<p> Acțiune 3.3.</p> <p>Copii sănătoși la grădiniță</p>		<p> Target de etapă: oct 2016</p> <p>Solicitare modificare POAD – feb 2016, Lansare program și proceduri de achiziții în septembrie 2016.</p>
<p> Cum</p> <p>Pachet național de sănătate și nutriție pentru copiii dezavantajați, pentru a preveni/reduce îmbolnăvirile recurente și a le crește imunitatea și evita stunting-ul: (a) măsurări și analize gratuite la începutul anului școlar, (b) vitamine în perioadele critice (iarnă-primăvară), (c) pastă și periută de dinți trimestrial), (d) fructe, (e) educație pentru sănătate (focus și resurse în comunitățile defavorizate).</p>	<p> Finanțare</p> <p>POAD - modificare program pentru ca distribuția să se facă prin furnizori acreditați de servicii sociale (ex ONG-uri, biserici, primării) sau POCU Axa 6, OBS 6.2. + Proiecte de educație pentru viață sănătoasă prin PNDR + alte surse (de identificat)</p>	<p> Costuri</p> <p>35 lei analize + 30 lei vitamine + 20 lei periuta și pasta = 85 lei/copil/an x nr estimat de 300.000 de copii în comunități defavorizate = 25.000.000 lei/an (5.670.000 €/an). Fructe 180 lei/copil/an x 300.000 de copii = 54 mil lei (circa 12.000.000 euro/an) => pentru toți copiii preșcolari din comunitățile defavorizate țintite. Intervenția poate fi targetată într-un anumit număr de comunități defavorizate.</p>	
<p> Schimbări necesare</p> <p>Modificări POAD</p>			

# 6.1				Vârsta 6-18 ani: Școala - motor de incluziune în zonele defavorizate			
Tip Măsură Ministerul Educației, Centrele Județene de Resurse și Asistență Educațională, Ministerul Sănătății, MDRAP/Primării, MMFSPV	 Cine	 Beneficii	Corelare strategii Ministerul Educației - Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii: Pilon 1, PR. 1.2. Asigurare învățământ primar și gimnazial de calitate tuturor, Prioritățile MMFSPV: Ob B - Aplicarea Strategiei privind Incluziunea socială - K16 (dezvoltarea echipelor de intervenție integrate, cu precădere pentru comunitățile sărace și marginalizate, prin dezvoltarea în aceste zone a unor centre comunitare multifuncționale pentru furnizarea serviciilor integrate către familiile aflate în sărăcie extremă), Prioritățile Ministerului Sănătății - Obiectivul E - Dezvoltarea Medicinii Preventive și a educației medicale a populației				
	 Ațiune 6.1. (corelare cu F6 - Echipă comunitară de intervenție integrată)		Target de etapă: oct 2016 Lansare proiecte de Centre pilot, cel puțin unul în fiecare regiune de dezvoltare.				
Urban & Rural 	<h2 style="text-align: center;">Școala - motor de incluziune în zonele defavorizate</h2>						
	 Cum Centrarea serviciilor sociale în jurul școlii pentru membrii comunităților dezavantajate, astfel încât școala să devină un motor de incluziune socială, prin suplینirea activităților SPAS și oferirea de informații, consiliere și servicii sociale, de sănătate și educaționale elevilor și familiilor acestora. Prin: (a) cabinet medical (inclusiv stomatologic) și social în școli, (b) asigurare de personal specializat (psiholog, consilier școlar, logoped); (c) cantină.	 Finanțare <u>Sinerгии POCU-POR-PNDR</u> : POCU Axa 4 obs 4.1 si 4.2 pt masuri integrate la nivelul comunitatii, Axa 5 sau Axa 6.3, alternativ proiect necompetitiv MECS/CJRAE Axa 6.6. + PNDR + POR Cabinete medicale, cantine + POAD alimente (cantine)	 Costuri Construcție/amenajare/dotare cabinete medicale școlare (inclusiv stomatologice), cantine. Salarii personal.				
 Schimbări necesare							

# 6.2		Vârsta 6-18 ani: Școala după Școală - program național în școlile defavorizate		
Tip Măsură 	Cine Ministerul Educației (+ Primării, ONG-uri)	 Beneficii <u>Financiar:</u> Evitare costuri publice ridicate și de durată (educaționale, sociale) și pierderi la bugetul de stat, cauzate de abandonul școlar. <u>Social:</u> Există dovezi că abandonul școlar e corelat cu dezavantaje sociale și economice și că pune presiune asupra comunităților și serviciilor publice. De asemenea, influențează migrația, care are efecte sociale semnificative (ex: îmbătrânirea populației). <u>Economic:</u> Măsură legată direct de problema abandonului școlar timpuriu.	Corelare strategii Ministerul Educației - Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii: Pilon 2, PR. 2.1. Avertizare timpurie și programe remediale - Activ 9 Școala după Școală, Priorități MMFPSPV - Obiectiv B. Monitorizare aplicare Strategie incluziune: Educație; Strategia de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor	
Urban & Rural 	 Acțiune 6.2 <h2 style="text-align: center;">Școala după Școală - program național în școlile defavorizate</h2>		 Target de etapă: oct 2016 Lansare program național în septembrie 2016	
 Cum Sprijin educațional pentru copiii din categorii dezavantajate pentru prevenirea abandonului școlar - stabilire mecanism de extindere program existent la nivel național.	 Finanțare Sinergii POCU-POR-PNDR: POCU Axa 6 OS 6.3 Promovarea măsurilor integrate de prevenire (inclusiv prin burse de studii), inclusiv prin programe de tip zone prioritare de educație, informare, consiliere și mentorat destinate elevilor în risc de părăsire timpurie a școlii, cât și părinților acestora, programe de tip școală după școală. Suma disponibilă 100.436.649 €. Mecanism de finanțare: proiecte la nivel județean dezvoltate de Min. Educației (eventual prin Global Grant) + POR Axa 10 construcții și dotări + PNDR	 Costuri Estimare Ministerul Educației, în Strategia pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii, pentru categoria de vârstă 11-17 ani: 675 €/copil/an x 92.749 de copii = 62.605.575 €/an (dintre care 53 mil FSE și 9,3 mil buget de stat) => necesită targetare (identificare școli, grupe de vârstă)		
 Schimbări necesare Armonizare legislație (plată profesori)				

# 6.3			Vârsta 6-18 ani: A Doua Șansă - program național în zonele defavorizate		
Tip Măsură Cine Ministerul Educației	 Beneficii		Corelare strategii Ministerul Educației - Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii:: Pilon 3, PR. 3.1. Asigurare ofertă adecvată de programe A doua Șansă, Priorități MMFPSPV - Obiectiv B. Monitorizare aplicare Strategie incluziune: Educație, Obiectiv A. Creșterea ratei de ocupare		
	<p><u>Financiar:</u> Finalizarea educației obligatorii și îmbunătățirea perspectivelor economice joacă un rol cheie în reducerea poverii asupra bugetului public, prin reducerea ajutorului social și a altor tipuri de sprijin public. <u>Social:</u> Nivelul educațional ridicat și calificarea profesională cresc șansele în viață și potențialul de câștig economic. Acest lucru are un efect multigenerațional - i.e. ruperea cercului sărăciei (un membru al familiei poate livra beneficii economice și sociale continue). <u>Economic:</u> Impact direct asupra calității și nivelului de abilități ale forței de muncă și, prin urmare, asupra nivelului de productivitate economică.</p>				
Urban & Rural 	 Acțiune 6.3 <h2 style="text-align: center;">A Doua Șansă - program național în zonele defavorizate</h2>			Target de etapă: oct 2016 Lansare program național cu finanțare din FSE în septembrie 2016	
	 Cum Creștere număr de școli care oferă A Doua Șansă - readucerea copiilor, tinerilor și adulților la școală pentru a finaliza învățământul obligatoriu.	 Finanțare <u>Sinerгии POCU-POR:</u> POCU Axa 6, Obs 6.4 suma totala 150 mil € mecanism de finanțare: Grant, Grant global, Proiecte non-competitive/Proiecte la nivel județean dezvoltate de MENCs + POR Axa 10 construcții și dotări		 Costuri Estimat de Ministerul Educației în Strategia pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii: 65.492 elevi x 513 €/elev = 33.597.396 € (dintre care 28,5 mil € din FSE și 5 mil buget de stat)	
	 Schimbări necesare				

# 6.4		Vârsta 6-18 ani: Granturi pentru școli din zone defavorizate		
Tip Măsură Cine Ministerul Educației (+ ONG-uri, autorități locale, alți parteneri)	 Beneficii <p><u>Financiar</u>: Oferirea de resurse suplimentare în școli targetate conduce la îmbunătățirea rezultatelor, facilitează retenția școlară și integrarea pe piața muncii; reduce costurile legate de asistență socială și inactivitate economică și costurile asociate situațiilor de risc. <u>Social</u>: Sprijin social și oportunități crescute, care contribuie la bunăstarea copiilor, a familiilor și a comunității. <u>Economic</u>: Impact direct asupra calității educației și a abilităților tinerilor pe piața muncii.</p>	Corelare strategii Ministerul Educației - Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii: Pilon 4, PR. 4.1. Act 16 - Dezvoltare mecanisme financiare echitabile școli, Priorități MMFSPV - Obiectiv B. Monitorizare aplicare Strategie incluziune: Educație		
Urban & Rural 	 Acțiune 6.4 <h2 style="text-align: center;">Granturi pentru școli din zone defavorizate</h2>		Target de etapă: oct 2016 Pornire activitatea 1 (analiză finanțare per capita) și lansare proiecte pentru implementarea activităților 2-4.	
 Cum (1) Revizuire formulă de finanțare per capita. (2) Granturi pentru creșterea eficienței școlilor defavorizate. (3) Granturi pentru parteneriate școli-comunitate. (4) Premii pentru profesori talentați din școlile defavorizate. (Model Plan de Implementare Banca Mondială)	 Finanțare POCU Axa 6, OBs 6.3 suma totala 100.436.649 €, Axa 6.11 suma totala 70.900.133 €, 6.15 suma totala disponibila 7.929.149 €, Axa 6.6. (Programe de dezvoltare profesională a personalului didactic, Susținerea participării la competiții profesionale regionale, naționale și internaționale, cu scopul asigurării schimbului de know-how și experiențe didactice relevante.)	 Costuri Costul total urmează să fie calculat de Ministerul Educației Estimare BM 2016-2020 31,2 mil € 2016-2020 pentru trei măsuri: (1) 5 mil € revizuire finanțare per elev, (2) 26 mil € granturi școli, (4) 0,2 mil € premii profesori.		
 Schimbări necesare Optimizare pachet legislativ finanțare per capita				

# 6.5		Vârsta 6-18 ani: Program național pe modelul "Teach for Romania"		
<p>Tip Măsură</p> <p>Cine</p> <p>Ministerul Educației, Universitatea București, ONG-uri (Teach for Romania)</p>	 <p>Beneficii</p> <p>Financiar: Profesorii care oferă educație de calitate contribuie la reducerea abandonului școlar și reduc astfel, în timp, costurile asociate cu programele remediale, lipsa ocupării și costurile legate de asistență socială și inactivitate economică și costurile asociate situațiilor de risc. Social: Sprijin educațional și oportunități crescute, care contribuie la bunăstarea copiilor, a familiilor și a comunității. Economic: Impact direct asupra calității educației și a abilităților tinerilor pe piața muncii.</p>	<p>Corelare strategii</p> <p>Ministerul Educației - Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii: Pilon 1, PR. 1.2. Asigurarea accesului la învățământ primar și secundar inferior de calitate tuturor (scădere procentaj elevi analfabeți funcțional și elevi cu performanțe scăzute la matematică și citire, îmbunătățire examinări naționale, formare cadre didactice care lucrează cu elevi din grupuri vulnerabile)</p>		
<p>Urban & Rural</p> 	 <p>Acțiune 6.5</p> <h2>Program național pe modelul "Teach for Romania"</h2>	 <p>Target de etapă: oct 2016</p> <p>Lansare extindere program în sept 2016 (extindere graduală până în 2021)</p>		
 <p>Cum</p> <p>Dezvoltare program național după modelul "Teach for Romania" - recrutare tineri foarte talentați (inclusiv profesori angajați deja în sistemul de învățământ), formare (Academia de Leadership - curs intensiv recunoscut de MEN), burse de sprijin și program de mentorat pentru predare timp de 2 ani în școli defavorizate. O formare inițială rezidențială timp de 2 luni (include un modul de practică de 1 lună): 8 formări periodice, o vizită la clasă în fiecare lună, o conversație telefonică în fiecare săptămână, sesiuni de coaching/mentorat, evaluare constantă pentru a facilita dezvoltarea cadrului didactic, un curs de calificare pentru cei necalificați (implementat de Universitatea București)</p> <p><u>Plan extindere pentru Teach for Romania:</u> (An curent: 37 profesori în 11 județe 2016-2017: 67 profesori în 17 județe 2017-2018: 101 profesori în 23 județe 2018-2019: 129 profesori în 29 județe 2019-2020: 158 profesori în 35 județe 2020-2021: 186 profesori în 42 județe TOTAL: 641 posturi ocupate de lideri în educație</p>	 <p>Finanțare</p> <p>POCU axa 6 Obs 6.6 Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive. Activități eligibile: Perfecționarea profesională specializată pentru personalul didactic din învățământul preuniversitar în vederea extinderii unor practici manageriale noi, a promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor, a furnizării unor programe de calitate pentru prevenirea și reducerea timpurie a părăsirii școlii, a utilizării metodelor activ-participative de educație bazate pe noul curriculum centrat pe competențe cheie și pe nevoile elevilor, în special în cazul personalului care lucrează cu copiii aparținând grupurilor vulnerabile, inclusiv copii aparținând minorității roma, copii cu nevoi speciale, copii din comunitățile dezavantajate socioeconomic; Evaluarea și validarea competențelor obținute de cadrele didactice/personalul de sprijin prin rute alternative de formare; Promovare măsuri integrate de mobilitate pentru personalul didactic - intervenții care valorifică rezultatele mobilităților anterioare ale personalului didactic (susținute din ERASMUS+) în vederea completării perfecționării continue a acestuia în relație cu domeniile de formare stabilite în cadrul AP6, în cadrul PI; Alte măsuri care vin în sprijinul îndeplinirii obiectivelor specifice stabilite în cadrul acestei PI (ex activități de formare care promovează incluziunea, formare în aria elaborării de resurse educaționale deschise pentru facilitarea implementării curriculumului revizuit, formare pentru echipele manageriale în aria monitorizării impactului măsurilor privind creșterea accesului la educație etc) + alte surse (buget de stat, companii)</p> <p>Mecanism: proiect necompetitiv MENCS (cu licitație pentru parteneri) SAU call proiecte competitive (max 5 mil euro/proiect/3 ani)</p>	 <p>Costuri</p> <p>Estimare Teach for Romania: 4 mil € din fonduri FSE pentru extindere națională program - formare, mentorat și burse pentru 641 de profesori (5 ani) (+ 2 mil € - contribuția Teach for Romania din surse private, pentru recrutare și monitorizare)</p>		
 <p>Schimbări necesare</p> <p>Legislație angajare profesori</p>				

# 6.6	Vârsta 6-18 ani: Școli accesibile copiilor		
Tip Măsură 	 Cine Ministerul Educației, MDRAP, Primării	 Beneficii <u>Financiar și social:</u> Prezența regulată la școală conduce la rezultate școlare mai bune, care conduc la îmbunătățirea perspectivelor economice ale tinerilor. Acestea scad presiunea asupra bugetului public de servicii sociale și cresc taxele. <u>Economic:</u> impactul direct al educației asupra șanselor de a ocupa un loc de muncă în viitor.	Corelare strategii Ministerul Educației - Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii: Pilon 1, PR. 1.2. Asigurare învățământ primar și gimnazial de calitate tuturor, Priorități MMFPSPV - Obiectiv B. Monitorizare aplicare Strategie incluziune: Educație
Urban & Rural 	 Acțiune 6.6 <div style="background-color: #c8e6c9; padding: 10px; text-align: center;"> <h2>Școli accesibile copiilor</h2> </div>		 Target de etapă: oct 2016 Aprobare proiecte construcții/amenajări și creare sistem vouchere transport
	 Cum Asigurare de spații suficiente și adecvate pentru orele de curs, prin (1) construcții, extindere și/sau reparații grădinițe și școli în zone cu un număr mare de copii defavorizați și (2) vouchere pentru transportul local (microbuze școlare) - în felul acesta stimulăm și antreprenoriatul în zonă.	 Finanțare <u>Sinergii POCU-POR-PNDR:</u> POCU Axa 6 OBs 6.3. (achiziții în leasing - microbuze speciale pentru copiii mici), Axa 6, Obs 4.1. și 4.2. cheltuieli transport microbuze. Proiect necompetitiv cu scop prevenire părăsirea școlii (și salarii și benzină) + POR + PNDR (microbuze primării).	 Costuri investiții (construcții, reparații) cost transport școlar
 Schimbări necesare			

# 6.7		Vârsta 6-18 ani: Prevenirea părăsirii timpurii a școlii prin sport		
Tip Măsură 	Cine Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Fondurilor Europene, ONG-uri, Federații Sportive	 Beneficii <u>Financiar:</u> Finalizarea educației și îmbunătățirea perspectivelor economice prin asemenea programe poate avea un rol important în reducerea dependenței de servicii sociale mai târziu în viață. <u>Social:</u> Sportul contribuie semnificativ la dezvoltarea fizică a copiilor, la dezvoltarea spiritului de echipă și la creșterea încrederii în sine - acestea sunt elemente importante pentru dezvoltarea fizică și emoțională a copiilor și creșterea șanselor lor de a își atinge potențialul ca adulți.	Corelare strategii Ministerul Educației - Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii: Pilon 1, PR. 1.2. Asigurare învățământ primar și gimnazial de calitate tuturor	
Urban & Rural 	 Acțiune 6.7 <h2>Prevenirea părăsirii timpurii a școlii prin sport</h2>		 Target de etapă: oct 2016 Demarare programe pilot în septembrie 2016 (în minim 16 școli/comunități)	
	 Cum Program pilot de atragere și retenție a copiilor în școală prin sport.	 Finanțare POCU Axa 4 și Axa 5 - dacă se acordă pachet integrat sau Axa 6 obs 6.3	 Costuri Plata suplimentară a profesorilor de sport, echipamente sportive	
	 Schimbări necesare			

# 16.1	Vârsta 16-24: Program național integrat pentru tinerii care nu au loc de muncă, nu sunt cuprinși în educație sau formare profesională (NEETs)		
Tip Măsură 	Cine MMFPSPV, ANOFM, Ministerul Educației, Cancelarie	 Beneficii Financiar: Asigurarea tranziției eficiente a tinerilor de la educație la piața muncii sau continuarea studiilor va reduce dependența de Bugetul de Stat (prestații sociale) și Bugetul Asigurărilor pentru Șomaj. Social: efect multi-generational pozitiv. Economic: Tranziția eficientă în piața muncii sau continuarea educației duce la o creștere semnificativă a perspectivelor economice pentru persoanele fizice și aduce beneficii pentru individ (tânărul NEET), familii, comunități și societate. Impact direct asupra calității și nivelului de educație/competențe corelate cu nevoile angajatorilor și, prin urmare, asupra productivității.	Corelare strategii Priorități MMFPSPV Obiectiv A (Creștere rată ocupare), P-1 (eficientizare ANOFM), U-1 (Formare personal SPO), Priorități Ministerul Educației Obiectiv B- K05 (dezvoltare învățământ profesional dual), Ministerul Educației - Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii: Pilon 3, PR. 3.1. Asigurare ofertă adecvată de programe A doua Șansă
Urban & Rural 	 Ațiune 16.1 Program național integrat pentru tinerii care nu au loc de muncă, nu sunt cuprinși în educație sau formare profesională (NEETs)		 Target de etapă: oct 2016 Debut proiect non-competitiv MMFPSPV-ANOFM - aprilie 2016, aprobare proiecte corelate pentru celelalte axe de finanțare
 Cum Asistență individualizată pe caz: Înregistrare, Profilare, Informare și Consiliere, Monitorizarea măsurilor dedicate tinerilor NEETs - Creșterea capacității ANOFM prin angajare de personal ca experți în proiect. Măsuri active de ocupare sau reîntoarcere în sistemul educațional în programe de A doua șansă, finanțate în cadrul unor proiecte competitive pe AP1,PI 8ii, OS 1.1. și 1.2., AP 2,PI 8ii, OS 2.1.și 2.2. și AP6, PI 8ii, OS 6.1. Totodată sunt prevăzute măsuri de antreprenariat furnizate prin implementarea unei scheme de global grant. Tinerii cu multiple vulnerabilități identificați prin proiectul noncompetitiv (AP2, OS 2.3.) vor fi sprijiniți mai întâi prin intervenții finanțate pe AP4, PI 9ii, OS 4.4.Managerul de caz de la ANOFM urmărește parcursul tânărului. Managerul de caz recomandă activarea unor măsuri din celelalte AXE, funcție de nevoile tânărului. Măsură adiacentă (vezi 16.4 & 24.1 & 65.1. & 65.4): viziune integrată privind reforma ANOFM.	 Finanțare Proiect noncompetitiv finanțat din POCU, AP2, PI 8ii, OS 2.3. Proiecte competitive finanțate din POCU AP1,PI 8ii, OS 1.1. și 1.2., AP 2,PI 8ii, OS 2.1.și 2.2. și AP6, PI 8ii, OS 6.1.. Pe AP1 și AP2 sunt prevăzute scheme de global grant pentru antreprenariat. Complementar sunt finanțate din BAS același tipuri de măsuri. Pentru tinerii cu multiple vulnerabilități vor fi dezvoltate proiecte pe AP4, PI 9ii, OS 4.4. - fiind posibilă utilizarea unei scheme de grant global. Proiecte noncompetitive al căror beneficiar este ANOFM, dezvoltate pe AP3, PI 8vii, OS 3.10 și 3.11, complementare măsurilor de întărire a capacității finanțate din BAS sau realizate prin efort propriu. Axa 6 (educație - A doua Șansă, VET)	 Costuri Aferente intervențiilor (Personal suplimentar ANOFM)	
 Schimbări necesare MMFPSPV - administrator de global grant pentru măsurile de antreprenariat aferente AP 1 și 2			

# 16.2				Vârsta 16-24: Revigorare învățământ profesional și tehnic în mediul urban și rural				
Tip Măsură		Cine		Beneficii	<p>Financiar: Dezvoltarea învățământului profesional eficient poate aduce o contribuție majoră la perspectivele tinerilor care intră pe piața muncii și, prin urmare, reduce presiunile asupra bugetelor de asigurări sociale și alte servicii publice. <u>Social:</u> Învățământul profesional eficient, orientat către nevoile pieței muncii locale, îmbunătățește rezultatele personale și are impact asupra veniturilor familiei, coeziunii și bunăstării comunității. Acest lucru poate duce la ruperea ciclului somajului și creșterea aspirațiilor între membrii familiei. <u>Economic:</u> Învățământul profesional eficient poate avea un impact semnificativ asupra sănătății economiei locale, succesului și productivității afacerilor. Muncitorii calificați cu venituri medii bune pot furniza beneficii economice prin efect multiplicator asupra consumului. Această măsură poate servi ca un stimulent pozitiv pentru tineri să rămână în România, dezvoltându-și abilitățile și perspectivele.</p>	Corelare strategii	<p>Priorități Ministerul Educației Ob B-K05 (dezvoltare învățământ profesional dual), Strategie pentru reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii: Pilon 3, PR. 3.1. Asigurare ofertă adecvată de programe A doua Șansă</p>	
			Ministerul Educației, Ministerul Agriculturii, CNDIPT, MDRAP, Primării			Target de etapă: oct 2016		
Urban & Rural	 Acțiune 16.2				Revigorare învățământ profesional și tehnic în mediul urban și rural			Extindere model în mai multe orașe din România
		Cum		Finanțare		Costuri	Estimare Ministerul Educației în Strategia pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii: 295,9 mil € pentru PE 2.2.: Îmbunătățirea atractivității, incluziunii, calității și relevanței Învățământului Profesional și Tehnic	
		Dezvoltare învățământ profesional - Scalare proiecte pilot școli profesionale după modelul german, împreună cu angajatorii	POCU axa 6, OS 6.14, suma 61.450.905,06 euro Citat program: "Crearea unui sistem în ambele sensuri: de la companii / sectorul privat către rețeaua unităților de învățământ privind nevoile lor de instruire, precum și de la unitățile de învățământ către întreprinderi, pentru a răspunde nevoilor actuale și viitoare ale pieței muncii la nivel regional /local".	(1) Revitalizarea învățământului profesional și tehnic (IPT) agricol - Cooperare interinstituțională între Ministerul Educației, CNDIPT și Ministerul Agriculturii, (2) Campanie națională de informare "Învățământ pentru agricultură modernă – o meserie de viitor pentru tinerii din rural", (4) Facilitarea accesului la învățământ agricol pentru tineri din rural - Acordarea de sprijin financiar pentru nevoile de cazare și masă, (5) Facilitarea accesului la învățământ agricol pentru tineri din rural - Mijloace de transport pentru deplasarea elevilor la agenții economici la care se derulează stagiile de practică	Infrastructură scolară și dotare cu simulatoare din PNDR, Plata profesori, dezvoltare curriculară și burse pt elevi/studenti din POCU Axa 6	infrastructură (dotări);		
 Schimbări necesare								

# 16.3 Vârsta 16-24: Viziune integrată privind reforma ANOFM			
<p>Tip Măsură</p> 	<p>Cine</p> <p>ANOFM, MMFSPV, Ministerul Fondurilor Europene monitorizată de unitate specializată la Căminarie</p>	<p>Beneficii</p> <p>Financiar: Un serviciu public de ocupare eficient poate juca un rol-cheie în reducerea presiunii financiare asupra Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat și, totodată, conduce la creșterea veniturilor la Bugetul de Stat. Social: Poate îmbunătăți situația socială a persoanelor aparținând categoriilor dezavantajate pe piața muncii și a familiilor lor, cu beneficii indirecte și asupra comunității. Economic: Contribuție semnificativă la dezvoltarea economică prin promovarea unei piețe a muncii performante, dinamice și flexibile, care să asigure accesul persoanelor la locuri de muncă de calitate, în funcție de abilitățile și competențele lor, venituri nediscriminatorii și decente. În acest context, o abordare integrată este imperativă.</p>	<p>Corelare strategii</p> <p>Priorități MMFSPV Ob A (Creștere rată ocupare), P-1 (eficientizare ANOFM), U-1 (Formare personal SPO), corelare cu Strategia Națională privind Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020</p>
<p>Urban & Rural</p> 	<p>Acțiune 16.3</p> <p>Viziune integrată privind reforma ANOFM</p>		<p>Target de etapă: oct 2016</p> <p>Reformă în implementare Îndeplinire condiționalități ex-ante</p>
	<p>Cum</p> <p>Abordare integrată a reformei Serviciului Public de Ocupare - Strategia instituțională a ANOFM, care urmărește: (a) adaptarea structurilor SPO de la nivel național și teritorial prin introducerea unor noi instrumente/sisteme/proceduri/servicii/mecanisme etc. (b) creșterea satisfacției clienților SPO, a diversității și gradului de cuprindere a serviciilor oferite angajatorilor și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. NB! Această abordare vizează inclusiv angajarea de personal specializat la nivelul ANOFM, care să furnizeze servicii pentru toți clienții (persoane în căutarea unui loc de muncă – toate grupele de vârstă, și angajatori)</p>	<p>Finanțare</p> <p>Finanțarea măsurilor cuprinse în viziunea integrată privind reforma ANOFM se realizează din următoarele surse de finanțare: Bugetul Asigurărilor pentru Șomaj POCU AP3, Pi 8vii, OS 3.10 și 3.11 Efort propriu ANOFM</p>	<p>Costuri</p> <p>Aferente intervențiilor necesare realizării reformei instituționale (resurse umane)</p>
	<p>Schimbări necesare</p>		

# 16.4					Vârsta 16-24: Inserția socio-profesională a tinerilor din sistemul de protecție specială					
Tip Măsură 		Cine MMFPPSPV, MENCS, MFE, ONG-uri și companii partenere		 Beneficii			Corelare strategii Priorități MMFPPSPV - Obiectiv B Aplicare Strategia Națională de Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei și K102 - Revizuire standarde de calitate; Ministerul Educației - Strategia de Prevenire a Părăsirii Timpurii a Școlii			
					Financiar: Gestionarea cu succes a tranziției tinerilor care părăsesc sistemul de protecție socială poate duce la evitarea costurilor ridicate specifice intervențiilor serviciului public în această arie de acțiune. Social: Permite integrarea în viața comunității a tinerilor din sistemul de protecție socială. Economic: Permite oamenilor care părăsesc sistemul de protecție socială să aducă o contribuție economică pozitivă.					
Urban & Rural 		 Acțiune 16.4			Inserția socio-profesională a tinerilor din sistemul de protecție specială			 Target de etapă: oct 2016 Lansare proiecte cu finanțare europeană		
		 Cum		 Finanțare			 Costuri			
		Sprijin pentru inserția socio-profesională a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție specială: (1) Dezvoltare de Centre de Tranzit, Apartamente Sociale, locuire socială și sprijin pentru inserția socio-profesională, (2) Soluții de mentorat în centrele de plasament. (3) Dezvoltare standarde de calitate și monitorizare pentru serviciile pentru persoanele instituționalizate (copii în plasament, copii cu dizabilități). O atenție specială va fi acordată măsurilor de facilitare a integrării pe piața muncii prin furnizarea de servicii de consiliere și orientare profesională, de formare profesională sau de reîntoarcere în sistemul educațional (inclusiv în programe de tip a doua șansă).			Sinergii POCU-POR-PNDR: Axă 4 (cheltuieli operaționale) obs 4.13 suma disponibilă inclusiv cu OBS 4.12 LDR 40.258.296 € și MDR 4.593.703 €. Exemplu activitate eligibilă: Furnizarea de servicii integrate de sprijin în vederea asigurării tranziției de la servicii de îngrijire instituționalizate către servicii la nivelul comunității, inclusiv în complementaritate cu FEDR/FEADR (ex. pachetul minim social, locuințe protejate, locuințe sociale, apartamente de tip familial, case de tip familial pentru tinerii de peste 18 ani, servicii de îngrijire la domiciliu, servicii comunitare de sănătate și asistență socială integrate, centre de tip respiro, etc.). Sprijin pentru furnizarea programelor de asistență a tinerilor (cu vârsta până în 18 ani sau până la 26 ani dacă urmează programe de educație/ formare) din instituțiile de tip rezidențial în vederea pregătirii pentru a avea o viață independentă prin dezvoltarea de programe complexe și de integrare socio-economică la nivelul comunității, care să promoveze inclusiv cooperarea cu mediul de afaceri local. Furnizarea de servicii de consiliere și orientare profesională, de formare profesională sau de reîntoarcere în sistemul educațional (inclusiv în programe de tip a doua șansă) + POR (infrastructura) + PNDR centre de zi.			Investiții (construcții) și costuri operaționale. Un estimat va fi disponibil până la finalul lunii martie 2016.		
		 Schimbări necesare								

# 24.1				Vârsta 24-65: Măsuri active de ocupare (adio POSDRU!)			
Tip Măsură Cine MMFPSPV, ANOFM, Ministerul Fondurilor Europene, potențialii beneficiari ai proiectelor competitive conform POCU și beneficiarii prevăzuți de legislația națională în vigoare	 Beneficii <u>Financiar:</u> Furnizarea unor măsuri active eficiente concretizate în inserția persoanelor pe piața muncii contribuie la creșterea veniturilor la Bugetul de stat prin taxe și impozite, contribuții la Bugetul Asigurărilor pentru Șomaj, Bugetul Asigurărilor Sociale și la Fondul Unic al Asigurărilor Sociale de Sănătate. Totodată, contribuie la reducerea prestațiilor sociale. <u>Social:</u> Realizarea de venituri cu impact asupra reducerii sărăciei și riscului de excluziune socială. <u>Economic:</u> contribuie la creștere economică, coeziune teritorială și socială		Corelare strategii Priorități MMFPSPV Ob A (Creștere rată ocupare), P-1 (eficientizare ANOFM), U-1 (Formare personal SPO) - Corelare cu Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020				
	Urban & Rural Acțiune 24.1 corelată cu 65.1 & 65.4 <h2 style="text-align: center;">Măsuri active de ocupare</h2>				 Target de etapă: oct 2016 Lansare mecanism Global Grants pentru antreprenoriat (septembrie 2016) Măsuri aflate în implementare		
 Cum Focalizare POCU (evitare greșeli din POSDRU) către măsuri active de ocupare și pachete integrate de măsuri personalizate în funcție de nevoile persoanelor care beneficiază de sprijin - șomeri și persoane inactive, cu accent pe șomerii de lungă durată, lucrătorii în vârstă (55-64 de ani), cele cu dizabilități, persoanele cu nivel scăzut de educație, persoanelor aparținând minorității Roma, a celor din mediul rural, cu accent pe cele din agricultura de subsistență și semisubsistență. Măsură adiacentă (vezi 16.4 & 24.1 & 65.1 & 65.4): Viziune integrată privind reforma ANOFM	 Finanțare Finanțarea măsurilor active de ocupare se realizează din următoarele surse de finanțare: Bugetul Asigurărilor pentru Șomaj POCU AP3, PI 8i, OS 3.1-3.6 Efort propriu ANOFM		 Costuri Aferente intervențiilor necesare implementării măsurilor active				
	 Îmbunătățirea nivelului de educație și competențe pentru persoane șomere/ocupate dar ne-angajate din mediul rural (ex. femei) - Programe de formare profesională în meserii precum babysitter, îngrijire bătrâni la domiciliu, îngrijire paleativă		Proiecte noncompetitive al căror beneficiar este ANOFM, dezvoltate pe AP3, PI 8vii, OS 3.10 și 3.11, complementare măsurilor de întărire a capacității finanțate din BAS sau realizate prin efort propriu				
 Schimbări necesare							

# 24.2		Vârsta 24-65: Antreprenoriat rural		
Tip Măsură 	 Cine Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Agriculturii, Cancelarie, MMFSPV - administrator de global grant pentru măsurile de antreprenoriat de pe AP1 și AP2, beneficiari potențiali conform prevederilor programelor operaționale și legislației naționale în vigoare, alți administratori de global grant	 Beneficii Financiar: Sustinerea antreprenoriatului și a self-employment-ului poate fi o soluție pentru reducerea ratei șomajului prin activarea persoanelor din mediul rural, contribuind astfel la creșterea veniturilor la Bugetul de stat prin taxe și impozite, contribuții la Bugetul Asigurărilor pentru Șomaj, Bugetul Asigurărilor Sociale și la Fondul Unic al Asigurărilor Sociale de Sănătate. Totodată, contribuie la reducerea prestațiilor sociale. Social: Realizarea de venituri cu impact asupra reducerii sărăciei și riscului de excludere socială. Economic: contribuie la creștere economică, coeziune teritorială și socială.	Corelare strategii Priorități MMFSPV Ob A (Creștere rată ocupare) Priorități Ministerul Agriculturii: Ob C (stimulare agricultură de mijloc) - K-09, K-10	
Rural 	 Acțiune 24.2 <div style="background-color: #c8e6c9; padding: 10px; border: 1px solid #ccc;"> <h2 style="margin: 0;">Antreprenoriat rural</h2> </div>		 Target de etapă: oct 2016 Implementare programe antreprenoriat - indicatori 2016 conform cu PNDR	
	 Cum (1) Stimularea asocierii micilor fermieri/consolidarea agriculturii de mijloc - Consiliere individualizată pentru crearea de cooperative agricole, (2) Crearea de food-hub-uri pentru micii fermieri (pe model american) - Centre de colectare pentru producția micilor fermieri care oferă servicii de sortare, ambalare, desfacere). (3) Creșterea ocupării prin încurajarea antreprenoriatului și înființării de întreprinderi. Acordarea de sprijin financiar persoanelor fizice pentru deschiderea unei afaceri, precum și acordarea de sprijin financiar IMM-urilor deja înființate (cu un istoric de funcționare până la un an) pentru a crea noi locuri de muncă. Sprijinul financiar va fi însoțit de acordarea de servicii de consiliere/ consultanță, formare profesională antreprenorială și alte forme de sprijin pentru dezvoltarea afacerii înființate.	 Finanțare PNDR, măsura 16.4/2, PNDR - măsuri naționale (ex. 4.1) pentru activele fizice, PNDR - măsuri naționale (ex. 4.1) pentru activele fizice (1) + PNDR măsuri inovative LEADER POCU - măsuri antreprenoriat dedicate tinerilor NEETs de pe AP1 și AP2 POR - prevede în cadrul AP 2, măsuri suport pentru sprijinirea competitivității IMM-urilor din mediul urban, precum și întreprinderi mijlocii nonagricole din mediul rural cu un istoric de funcționare de minimum 1 an POC – AP 1 va sprijini IMM-urile care au ca domeniu de activitate cercetarea, precum și utilizarea TIC pentru dezvoltarea afacerilor POP - care finanțează investiții productive în acvacultură și activități productive în unitățile de acvacultură, precum și investiții în prelucrarea produselor obținute din pescuit și acvacultură	 Costuri Aferente activităților	
	 Schimbări necesare MMFSPV - administrator de global grant pentru măsurile de antreprenoriat de pe AP1 și AP2			

# 24.3		Vârsta 24-65: Antreprenariat urban		
Tip Măsură 	Cine MMFSPV	 Beneficii Financiar: Susținerea antreprenoriatului și a self-employment-ului poate fi o soluție pentru reducerea ratei șomajului prin activarea persoanelor, contribuind astfel la creșterea veniturilor la Bugetul de stat prin taxe și impozite, contribuții la Bugetul Asigurărilor pentru Șomaj, Bugetul Asigurărilor Sociale și la Fondul Unic al Asigurărilor Sociale de Sănătate. Totodată, contribuie la reducerea prestațiilor sociale. Social: Realizarea de venituri cu impact asupra reducerii sărăciei și riscului de excluziune socială. Economic: contribuie la creștere economică, coeziune teritorială și socială.	Corelare strategii Priorități MMFSPV Ob A (Creștere rată ocupare) Priorități Ministerul Agriculturii: Ob C (stimulare agricultură de mijloc) - K-09, K-10	
Urban 	 A acțiune 24.3 <h2 style="text-align: center;">Antreprenariat urban</h2>		 Target de etapă: oct 2016 Începere implementare programe antreprenariat	
	 Cum Măsurile prevăzute în POCU (AP1 și AP2) au în vedere creșterea ocupării prin încurajarea antreprenoriatului și înființării de întreprinderi. Se are în vedere acordarea de sprijin financiar persoanelor fizice pentru deschiderea unei afaceri, precum și acordarea de sprijin financiar IMM-urilor deja înființate (cu un istoric de funcționare până la un an) pentru a crea noi locuri de muncă. Sprijinul financiar va fi însoțit de acordarea de servicii de consiliere/ consultanță, formare profesională antreprenorială și alte forme de sprijin pentru dezvoltarea afacerii înființate.	 Finanțare POCU - axa 3 + PNDR măsuri inovative LEADER POCU - măsuri antreprenariat dedicate tinerilor NEETs de pe AP1 și AP2, POCU Axa 3, PI 8.3., OBs 3.7., Axa 5, OBs 5.1, Axa 4 OBs 4.1 și 4.2. POR - prevede în cadrul AP 2, măsuri suport pentru sprijinirea competitivității IMM-urilor din mediul urban, precum și întreprinderi mijlocii nonagricole din mediul rural cu un istoric de funcționare de minimum 1 an POC – AP 1 va sprijini IMM-urile care au ca domeniu de activitate cercetarea, precum și utilizarea TIC pentru dezvoltarea afacerilor POP - care finanțează investiții productive în acvacultură și activități productive în unitățile de acvacultură, precum și investiții în prelucrarea produselor obținute din pescuit și acvacultură	 Costuri Aferente activităților	
	 Schimbări necesare MMFSPV - administrator de global grant pentru măsurile de antreprenariat de pe AP1 și AP2			

# 24.4		Vârsta 24-65: Antreprenoriat social		
Tip Măsură 	Cine MFE, MMFPSPV - administrator de global grant pentru măsurile de antreprenoriat de pe AP4, beneficiari potențiali conform prevederilor programelor operaționale și legislației naționale în vigoare	 Beneficii <u>Financiar:</u> Susținerea antreprenoriatului și a self-employment-ului poate fi o soluție pentru reducerea ratei șomajului prin activarea persoanelor din mediul rural, contribuind astfel la creșterea veniturilor la Bugetul de stat prin taxe și impozite, contribuții la Bugetul Asigurărilor pentru Șomaj, Bugetul Asigurărilor Sociale și la Fondul Unic al Asigurărilor Sociale de Sănătate. Totodată, contribuie la reducerea prestațiilor sociale. <u>Social:</u> contribuie la implicarea persoanelor aparținând grupului vulnerabil, prevăzut de prezenta lege, în activități cu caracter social și/sau activități economice, facilitând accesul acestora la resursele și serviciile comunității. <u>Economic:</u> contribuie la dezvoltarea comunităților locale, crearea de locuri de muncă.	Corelare strategii Priorități MMFPSPV Ob A (Creștere rată ocupare)	
Urban și rural 	 Acțiune 24.4 <h2 style="text-align: center;">Antreprenoriat social</h2>		Target de etapă: oct 2016 Începere implementare programe antreprenoriat social	
 Cum Asigurarea sprijinului necesar pentru înființarea/dezvoltarea întreprinderilor sociale de inserție. Antreprenorii în domeniul social, atât din entitățile nou înființate, cât și cei din entitățile deja existente, vor putea beneficia de activități de consiliere/ mentorat, precum și de formare profesională în domeniul social. Acest tip de sprijin (consiliere, mentorat, formare profesională) pentru dezvoltarea afacerilor va fi disponibil și pentru întreprinderile sociale existente. În plus, va exista posibilitatea accesării de instrumente financiare (ex. sub forma de micro-credite și garanții pentru dezvoltarea afacerilor). Delimitarea între acțiunile de economie socială dintre PI 9.v și PI 9.ii, 9.iv., 9.vi. este asigurată în sensul că prin PI 9.v este vizat sprijinul pentru entități de economie socială în vederea funcționării acestora într-o manieră sustenabilă, în timp ce prin celelalte PI se urmărește angajarea persoanelor vulnerabile în cadrul entităților de economie socială.	 Finanțare POCU AP4, P I 9v, OS. 4.16 și PI 9.ii, 9.iv., 9.vi.	 Costuri aferente intervențiilor		
 Schimbări necesare MMFPSPV - administrator de global grant pentru măsurile de antreprenoriat de pe AP4				

# 65.1 Vârsta 65+: Implementarea și monitorizarea Strategiei naționale pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015-2020			
<p>Tip Măsură</p> <p>Cine</p> <p>MMFPPSPV, ANOFM, CNPP, MS, MENCs, MCSI, MT, MFP, MFE</p>		<p> Beneficii</p> <p>Se reduc cheltuielile publice aferente vârstei înaintate, se pot produce venituri actuale și viitoare mai mari pentru populația vârstnică, se poate conduce la o creștere economică mai mare.</p>	<p>Corelare strategii</p> <p>Priorități MMFPPSPV Obiectiv A (Creștere rată ocupare), P-1 (eficientizare ANOFM), U-1 (Formare personal SPO), Strategia privind incluziunea socială și reducerea sărăciei</p>
<p>Urban & Rural</p> 	<p> Acțiune 65.1</p> <p>Implementarea și monitorizarea Strategiei naționale pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015-2020</p>		<p> Target de etapă: oct 2016</p> <p>Aprobare plan operațional de acțiuni pentru perioada 2016 - 2018</p>
 	<p> Cum</p> <p>Strategia pune accentul pe trei obiective strategice în domeniul îmbătrânirii active și anume: prelungirea și îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice, promovarea participării sociale active și demne a persoanelor vârstnice și obținerea unui grad mai ridicat de independență și siguranță pentru persoanele cu nevoi de îngrijire de lungă durată. În plus, două obiective transversale - întârzierea îmbătrânirii fizice și a apariției bolilor cronice și pregătirea sistemului medical pentru a deservi populația vârstnică au fost identificate ca fiind esențiale.</p> <p>Pentru lucrătorii vârstnici (55-64) ani - inactivi sau șomeri (inclusiv de lungă durată), documentul strategic prevede furnizarea de măsuri active de ocupare, finanțate din BAS și/sau POCU - AP3, PI 8i. Măsură adiacentă (vezi 16.4 & 24.1 & 65.1 & 65.4): Viziune integrată privind reforma ANOFM</p>	<p> Finanțare</p> <p>POCU 2014-2020, Prioritatea de Investiții 9ii. Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, Obiectivul specific 4.4. - reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale/medicale/socio-medicale.</p> <p>Finanțarea măsurilor active de ocupare se realizează din următoarele surse de finanțare:</p> <p>Bugetul Asigurărilor pentru Șomaj POCU AP3, PI 8i, OS 3.1-3.4</p> <p>Proiecte noncompetitive al căror beneficiar este ANOFM, dezvoltate pe AP3, PI 8vii, OS 3.10 și 3.11, complementare măsurilor de întărire a capacității finanțate din BAS sau realizate prin efort propriu</p>	<p> Costuri</p> <p>Aferente implementării obiectivelor din Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015-2020. O analiză completă a costurilor va fi disponibilă din luna aprilie 2016.</p>
<p> Schimbări necesare</p>			
<p>Modificarea Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată cu modificările și completările ulterioare</p> <p>Înființarea unui departament de sprijinire a promovării conceptului de îmbătrânire activă în cadrul MMFPPSPV (obiectivul 2.1.din Strategie)</p> <p>Înființarea unui departament comun (MMFPPSPV și MS) pentru îngrijire de lungă durată responsabil pentru coordonarea, planificarea și soluționarea problemelor legate de îngrijirea de lungă durată la toate nivelurile guvernamentale (obiectivul 3.1.din Strategie)</p>			

# 65.2 Vârsta 65+: Bunicii comunității - Implicarea vârstnicilor în programe de îngrijire a copiilor			
Tip Măsură 	 Cine MMFPSPV, Primării, Școli, ONG-uri	 Beneficii Suplinim lipsa personalului în instituțiile de îngrijire, vârstnicii își suplimentează veniturile. Implicarea vârstnicilor oferă un beneficiu economic substanțial comunităților care funcționează cu un buget restrâns și care au nevoi sociale crescute	Corelare strategii Priorități MMFPSPV - aplicare Strategie națională privind îmbătrânirea activă și protecția persoanelor vârstnice; Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei
Urban & Rural 	 Acțiune 65.2 <h2 style="text-align: center;">Bunicii comunității - implicarea vârstnicilor în programe de îngrijire a copiilor</h2>		 Target de etapă: oct 2016 Dezvoltare programe pentru implicarea vârstnicilor
	 Cum Implicarea vârstnicilor în programe de educație a copiilor prin angajarea acestora în creșele din comunitate și în programe tip Școală după Școală și alte activități socio-educative - Cursuri de pregătire pentru vârstnici	 Finanțare Axa 3 POCU, Obs 3.1 exemplu activitate eligibila : Furnizarea de măsuri active de ocupare care constau în servicii personalizate de informare, consiliere și orientare, sprijin în găsirea de loc de muncă/ plasarea pe piața muncii etc. în funcție de abilitățile de bază ale persoanelor vizate pentru a stimula ocuparea forței de muncă, în special pentru a beneficia de oportunitățile de angajare pe termen lung si 3.4 + Centre de zi PNDR	 Costuri Aferente angajării vârstnicilor
 Schimbări necesare Modificarea Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată cu modificările și completările ulterioare			

# 65.3		Vârsta 65+: Centre comunitare multi-funcționale		
Tip Măsură 	Cine MMFPSPV, MDRAP, MTS, Primării, furnizori publici și privați de servicii sociale	 Beneficii <u>Financiar:</u> Sprijinul social integrat eficient și accesibil în centrele comunitare poate contribui la reducerea dependenței de transferurile financiare și astfel se reduc costurile directe cu acordarea beneficiilor/prestațiilor sociale. <u>Social:</u> Contribuie la îmbunătățirea calității vieții persoanelor din comunitate. De asemenea, poate juca un rol în dezvoltarea spiritului comunitar și a voluntariatului. <u>Economic:</u> Fără impact direct.	Corelare strategii Prioritate MMFPSPV K16; Aplicare Strategie națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei	
Urban & Rural 	 Acțiune 65.3 <h2 style="text-align: center;">Centre comunitare multi-funcționale</h2>		Target de etapă: oct 2016 Lansare proiecte de dezvoltare a centrelor comunitare	
	 Cum Înființarea unor centre comunitare care să faciliteze interacțiunea între generații: club al pensionarilor, oportunități de învățare pentru persoanele vârstnice, centru de instruire și formare profesională pentru tineri, centru comunitar pentru copii etc.	 Finanțare Sinergie POR (infrastructură socială) și POCU Axa 4, OBs 4.1, 4.2, Axa 5 OBs 5.1. și 5.2 + PNDR	 Costuri Investiții (construcții) și costuri operaționale	
	 Schimbări necesare			

# 65.4	Vârsta 65+: Garanții pentru vârstnici - Condiții speciale pentru angajatori cu lucrători vârstnici		
<p>Tip Măsură</p> 	<p>Cine</p> <p>MMFPSPV, ANOFM, MFE, potențialii beneficiari ai proiectelor competitive conform POCU și beneficiarii prevăzuți de legislația națională în vigoare</p>	<p>Beneficii</p> <p>Financiar: contribuie la creșterea veniturilor la Bugetul de stat prin taxe și impozite, contribuții la Bugetul Asigurărilor pentru Șomaj, Bugetul Asigurărilor Sociale și la Fondul Unic al Asigurărilor Sociale de Sănătate. Social: un stil de viață activ și implicarea în "viața" comunității. Acest lucru poate îmbunătăți în mod semnificativ calitatea vieții. Economic: contribuie la creșterea economică, coeziune teritorială și socială</p>	<p>Corelare strategii</p> <p>Priorități MMFPSPV Ob A (Creștere rată ocupare), P-1 (eficientizare ANOFM), U-1 (Formare personal SPO)</p>
<p>Urban & Rural</p> 	<p>Acțiune 65.4</p> <p>Garanții pentru vârstnici - Condiții speciale pentru angajatori cu lucrători vârstnici</p>		<p>Target de etapă: oct 2016</p> <p>Dezvoltare/implementare mecanism facilități fiscale/stimulente pentru angajatori</p>
	<p>Cum</p> <p>Facilități fiscale/ subvenții angajatorilor pentru: (1) Angajarea șomerilor vârstnici care în termen de cinci ani de la data angajării îndeplinesc condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau de acordare a pensiei pentru limita de vârstă. Introducerea unor forme flexibile de ocupare (ex. muncă la domiciliu, teleworking, program de lucru flexibil etc.). (2) Oferirea de oportunități de lucru cu normă redusă pentru lucrătorii în vârstă. (3) Menținerea în activitate a persoanelor în vârstă, în special după îndeplinirea condițiilor pentru pensionare. Pentru lucrătorii vârstnici (55-64) ani - inactivi sau șomeri (inclusiv de lungă durată), documentul strategic prevede furnizarea de măsuri active de ocupare, finanțate din BAS și/sau POCU - AP3, PI 8i. Măsură adiacentă (vezi 16.4 & 24.1 & 65.1 & 65.4). Intervențiile privind orientarea și calificarea forței de muncă vor ține cont de potențialul și avantajele competitive identificate la nivel regional, inclusiv în contextul clusterelor create la nivelul diferitelor sectoare/ regiuni. Încurajarea participării angajatorilor la dezvoltarea forței de muncă prin investiții în dezvoltarea competențelor angajaților, inclusiv a lucrătorilor vârstnici. Se vor avea în vedere măsuri care vizează îmbunătățirea nivelului de competențe în sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC - și domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI.</p>	<p>Finanțare</p> <p>Finanțarea măsurilor active de ocupare se realizează din următoarele surse de finanțare: Bugetul Asigurărilor pentru Șomaj POCU AP3, PI 8i, OS 3.1-3.4</p> <p>Proiecte noncompetitive al căror beneficiar este ANOFM, dezvoltate pe AP3, PI 8vii, OS 3.10 și 3.11, complementare măsurilor de întărire a capacității finanțate din BAS sau realizate prin efort propriu</p> <p>Proiecte finanțate din POCU, AP3, PI 8v, OBS 3.8 - introducerea unor modele inovatoare de organizare a muncii, care asigură un tratament egal la locul de muncă, inclusiv pentru nevoile lucrătorilor vârstnici;</p>	<p>Costuri</p> <p>Subvenții, costuri aferente intervențiilor</p>
<p>Schimbări necesare</p>			

# 65.5				Vârsta 65+: Finanțarea serviciilor de îngrijire la domiciliu a persoanelor.vârstnice			
Tip Măsură Cine MMFPSPV, MFP, MFE, furnizori privați de servicii sociale			 Beneficii Financiar: Ingrijirea la domiciliu ofera asistenta medicala si sociala preventiva eficienta. Social: Ingrijirea la domiciliu permite persoanelor în vârstă să fie mai independente, active si duce la un grad de integrare sociala mai ridicat. Economic: Fara impact direct . Potențialul de dezvoltare al pieței de asistență socială oferă oportunitate economică.		Corelare strategii Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015–2020		
	Urban & Rural 		 Acțiune 65.5 Finanțarea serviciilor de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice		 Target de etapă: oct 2016 Lansare proiecte de îngrijire la domiciliu, finanțare prin FSE		
 Cum Finanțarea serviciilor de îngrijire la domiciliu a vârstnicilor prin proiecte dezvoltate de autorități publice, ONG-uri și alți furnizori privați de servicii sociale		 Finanțare Sinergie POCU-POR-PNDR: Axa 4 POCU OS 4.1, 4.2, Axa 5: OS 5.1, 5.2, Axa 4 OS 4.15 - "Furnizarea de servicii integrate de sprijin în vederea tranziției de la servicii de îngrijire instituționalizate către servicii la nivelul comunității, inclusiv în complementaritate cu FEDR/FEADR (ex. locuințe protejate, locuințe sociale, apartamente de tip familial, servicii de îngrijire la domiciliu, centre de îngrijire de zi, servicii comunitare de sănătate și asistență socială integrate, centre de tip respiro etc.)" + PNDR		 Costuri furnizare servicii sociale, plata salariilor personalului de specialitate			
		 Schimbări necesare					

# 65.6 Vârsta 65+: Reducerea traumei sociale și de familie provocate de patologia asociată vârstei a treia			
Tip Măsură 	 Cine Ministerul Sănătății, MMFPSPV, ONG-uri	 Beneficii <u>Financiar:</u> Diagnosticarea precoce poate duce la evitarea intervențiilor acute. <u>Social:</u> Sprijinul eficient pentru persoanele cu Alzheimer poate oferi o mai bună calitate a vieții pentru persoanele care suferă de această boală și reduce presiunea asupra îngrijitorilor și familiei. <u>Economic:</u> Fără impact direct.	Corelare strategii Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015–2020
Urban & Rural 	 Acțiune 65.6 Reducerea traumei sociale și de familie provocate de patologia asociată vârstei a treia		 Target de etapă: oct 2016 Lansare proiecte
 Cum Identificarea timpurie a bolii și acordare de consiliere aparținătorilor persoanelor bolnave: screening medical, finanțare pentru consiliere pentru aparținători.	 Finanțare Axa 4 POCU - Obs 4.4 suma totală 55 mil euro pentru toate grupurile vulnerabile + PNDR (centre de zi, îngrijire la domiciliu)	 Costuri De identificat surse de finanțare pentru aparținători după încheierea programului	
 Schimbări necesare			

# F1	Familie: Locuințe sociale		
Tip Măsură Cine MDRAP, MFE + Ministerul Finanțelor pentru reducere contribuție primăriei pe POCU	 Beneficii Financiar: Evitarea tuturor costurilor sociale asociate locuirii precare/insalubre/nesigure sau lipsei unei locuințe. Social: Impact direct asupra stării de sănătate, îmbunătățirea performanțelor școlare ale copiilor, creșterea gradului de acupare în rândul adulților, evitarea situațiilor de risc (intoxicări, locuințe prăbușite). Economic: creșterea ocupării, forță de muncă sănătoasă și productivă pe termen lung.	Corelare strategii Prioritățile MDRAP A - K05 (Elaborare strategie națională a locuirii), C-K10 (construire locuințe sociale), K15 (construcții locuințe sociale în comunitățile de romi); Corelat cu Strategia Națională pentru Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei	
Urban & Rural 	 Acțiune F1 <h2 style="margin: 0;">Locuințe sociale</h2>		Target de etapă: oct 2016 Dezvoltare mecanism pentru creșterea numărului de locuințe sociale, raportat la nevoia reală, și facilitarea accesului real al persoanelor defavorizate la locuințe sociale.
 Cum (1) Îmbunătățirea infrastructurii de locuințe sociale/Clarificare definiție legală locuințe sociale - (a) oferirea posibilității ONG-urilor să aplice la proiecte pe locuire (nu doar instituțiilor publice), (b) Creșterea pre-finanțării la minim 30%, (c) Stabilirea unei sume destinate special intervențiilor pe locuire (acum în POR sunt incluse sub servicii sociale și de sănătate, fără o sumă dedicată), (d) Introducere măsuri pentru locuințe private pentru persoanele dezavantajate. (2) Îmbunătățirea politicii de management al locuințelor sociale (a) Obligativitatea primăriilor de a implementa un sistem online de transparentizare a locuințelor sociale disponibile, (b) Elaborarea unor criterii naționale de alocare care să favorizeze familiile cu copii și tinerii care ies din sistemul public de protecție specială, precum și persoanele cu dizabilități (c) O politică națională de evacuare a celor care nu mai au nevoie de locuințe sociale, dar le ocupă în continuare (nu se face la nivel de primărie), (d) Promovarea bunelor practici ale primăriilor care au cel mai mare număr de locuințe sociale sau cazuri sociale rezolvate (inclusiv acoperire chirie pe piață), (e) Înlocuire bani pentru chirie socială cu bonuri valorice și simplificarea sistemului, (e) Înlocuire bani pentru chirie socială cu bonuri valorice și simplificarea sistemului, (f) Sistem clar de cote care să acopere toate grupurile menționate de lege, (G) Redefinirea sintagmei „familiilor neîndreptățite” și o standardizare a regulamentelor de acordare a locuințelor sociale.	 Finanțare Sinergii POR-POCU: POR Axa 8, Axa 9 și POCU Axa 4, OS 4.1 și 4.2 și Axa 5, OS 5.1. și 5.2 (eventual Global Grants)	 Costuri O analiză completă a costurilor va fi disponibilă din luna aprilie 2016	
 Schimbări necesare Revizuire axe din POR pentru măsurile 1a-1d, Legea locuirii, Strategia Națională pentru Locuire			

# F2	Familie: Granturi pentru îmbunătățire locuințe		
Tip Măsură 	Cine MDRAP/MADR, MFE + Ministerul Finanțelor pentru reducere contribuție primărie pe POCU, ONG-uri	 Beneficii <u>Financiar</u> : Evitarea tuturor costurilor sociale asociate locuirii precare/insalubre/nesigure sau lipsei unei locuințe. <u>Social</u> : Îmbunătățirea stării de sănătate, îmbunătățirea performanțelor școlare ale copiilor, creșterea ocupării adulților. Evitarea situațiilor de risc (intoxicări, locuințe prăbușite). <u>Economic</u> : creșterea ocupării, forță de muncă sănătoasă și productivă pe termen lung.	Corelare strategii Prioritățile MDRAP A - K05 (Elaborare strategie națională a locuirii), Strategia privind incluziunea socială - Locuire
Urban & Rural 	 Ațiuni F2 <h2 style="text-align: center;">Granturi pentru îmbunătățire locuințe</h2>		 Target de etapă: oct 2016 Dezvoltare pachet măsuri și demarare proiecte
 	Cum (1) Dezvoltare pachet de măsuri pentru reducerea locuirii sărăcicioase (îmbunătățiri/consolidări locuințe nesigure/improprie): (a) prioritizare intervenții pe locuire în POCU și POR (îmbunătățiri locuințe nesigure/improprie din comunități dezavantajate), (b) introducerea unor măsuri pentru locuințe private pentru persoanele dezavantajate (2) Acte locuințe pentru persoanele defavorizate: identificare soluții acte, cadastru etc. (3) Acces la utilități: apă, canalizare	 Finanțare Sinergii POCU Axa 4, OS 4.1. și 4.2, Axa 5, OS 5.1. și 5.2 (eventual Global Grants) + POR Axa 8 și Axa 9	 Costuri Investiții (reparații locuințe, rețea apă și canalizare)
 Schimbări necesare De discutat revizuire axe din POR pentru măsura 1			

# F3	Familie: Pachet de stimulare pentru zilieri		
Tip Măsură Cine MMFPSPV Ministerul Finanțelor Publice/Ministerul Muncii/Ministerul Fondurilor Europene - schemă vouchere, implementare angajatori și administratorii schemelor de tip grant global	 Beneficii Financiar: majorarea veniturilor la bugetul de stat ca urmare a creșterii numărului de contribuabili. Ieșirea din economia subterană, plata contribuțiilor la asigurări pentru zilieri. <u>Social</u> : zilierii beneficiază de toate drepturile conferite de un contract individual de muncă. <u>Economic</u> : dezvoltare economică	Corelare strategii Priorități MMFPSPV Ob A (Creștere rată ocupare) ; Corelare cu Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020	
Urban & Rural 	 Ațiune F3 <h2 style="margin: 0;">Pachet de stimulare pentru zilieri</h2>		Target de etapă: oct 2016 Creare sistem vouchere
 Cum Acordare de voucher în valoare de aprox 30 ron/zi care să includă toate taxele ca măsură activă de ocupare pentru NEETs și măsuri active de ocupare pentru categoria 25-65 - Experimentarea unor noi relații de tip contractual între autoritățile locale și/sau furnizorii privați de servicii și partenerii comunitari prin acordarea de voucher pentru zilieri	 Finanțare POCU axa 4 obs 4.1 și 4.2, Axa 3 Prin optimizarea alocării de fonduri europene	 Costuri Surse de finanțare pentru achiziția voucherelor în cazul în care politica se dovedește un succes	
 Schimbări necesare Reglementare/baza legală mecanism voucher (Min. Muncii, Min. Finanțe și MFE) Modificarea Legii nr.52/2011 cu modificările și completările ulterioare			

# F4	Familie: Garantare microcredite - cele mai mici dobânzi pentru antreprenorii din medii defavorizate			
Tip Măsură 	Cine Cancelaria împreună cu Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Finanțelor Publice	 Beneficii <u>Financiar</u> : Accesul la micro credite poate juca un rol in initiativa economica, reducand costul asistentei sociale si al altor servicii publice. <u>Social</u> : Accesul la finanțare flexibila duce la incluziune economică si sociala. <u>Economic</u> : Contribuie la dezvoltarea economiei locale.	Corelare strategii	
Urban & Rural 	 Ațiune F4 <h2 style="margin: 0;">Garantare microcredite - cele mai mici dobânzi pentru antreprenorii din medii defavorizate</h2>		 Target de etapă: oct 2016 Configurare instrumente financiare	
 Cum Instrumente financiare pentru scăderea dobânzilor la microcredite (rural + comunități dezavantajate). Proiect de Dezvoltare de instrumente financiare de creditare (subvenționare dobândă la beneficiarul final)	 Finanțare POCU Axa 3, PI 8.iii, OS 3.7 instrumente financiare	 Costuri		
Instrument financiar pentru scăderea dobânzilor la microcredite pentru agricultură - Proiect de dezvoltare instrument financiar de creditare (subvenționare dobândă la beneficiarul final)	PNDR măsura 4, Microcredite pentru co-finanțarea proiectelor din PNDR			
 Schimbări necesare				

# F5	Familie: Reducere violență domestică		
Tip Măsură Cine MMFPSPV, Ministerul Justiției, grupuri de lucru deja formate la CSM	 Beneficii <p><u>Financiar:</u> Sprijin pentru prevenirea și combaterea violenței în familie în scopul de a reduce nevoia de intervenții de urgență și de servicii sociale (pot fi diminuate costurile bugetare pentru serviciile de urgență, spitalizarea victimelor, servicii sociale în regim rezidențial, etc.). Finanțarea/cofinanțarea programelor de interes național în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați și al prevenirii și combaterii violenței în familie. <u>Social:</u> Intervențiile eficiente pot reduce impactul asupra victimelor violenței în familie (copii, femei și bărbați deopotrivă), cu impact indirect asupra violenței în școli, etc. <u>Economic:</u> Promovarea și creșterea independenței economice a femeilor. Potențialul de a contribui la incluziunea în piața muncii. <u>Legislativ:</u> Îmbunătățirea și consolidarea cadrului legal specific prin implementarea prevederilor Convenției Consiliului Europei pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul).</p>	Corelare strategii <p>Strategia națională pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie pentru perioada 2013-2017, Priorități MMFPSPV - L2 - Modificare legislație (K95 - Implementarea Convenției CE privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței domestice). Proiect HG privind aprobarea programelor de interes național în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați și al prevenirii și combaterii violenței în familie pentru perioada 2016-2018.</p>	
Urban & Rural 	 A acțiune F5 <h2 style="text-align: center;">Reducerea violenței domestice</h2>		Target de etapă: oct 2016 <p>Transpunerea în legislație internă a prevederilor Convenției Consiliului Europei pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul). O campanie publică de conștientizare a efectelor violenței domestice realizată cu sprijinul ONG-urilor.</p>
 Cum <p>Scăderea fenomenului violenței domestice prin măsuri de prevenire sau de ajutorare a victimelor violenței domestice: (1) Campanie publică de conștientizare a impactului violenței domestice, atât în mediul rural cât și urban. (2) Întărirea capacității de monitorizare și respectare a ordinelor de protecție prin crearea unui sistem de monitorizarea a respectării Ordinelor de protecție, (3) Operaționalizarea și funcționarea unui sistem integrat care să urmărească, să raporteze și să prevină toate formele de violență (asigurarea sustenabilității SIRMES, sistem creat prin proiectul POSDRU-START - O viață de calitate în siguranță, (4) Urmărirea transunerii în legislația internă a Directivei 2012/29/UE privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și a prevederilor Convenției de la Istanbul.</p>	 Finanțare <p>POCU Axă 4 obs 4.4 suma totală disponibilă 55.789.803 euro pentru toate grupurile vulnerabile (Sprijinirea dezvoltării/furnizării de servicii/accesului la servicii integrate (ex. cazare temporară, servicii de consiliere psiho-socio-medicală, consiliere juridică, continuarea/ reintegrarea în sistemul de educație, furnizarea de măsuri active de ocupare, consiliere, formare, reinsertie/acompaniere socio-profesională în vederea insertiei/reinsertiei socio-profesionale, măsuri de acompaniament etc.) destinate victimelor violenței domestice, în concordanță cu nevoile specifice, inclusiv prin utilizarea de soluții inovatoare în furnizarea serviciilor de bază + PNDR</p>	 Costuri <p>O analiză detaliată a costurilor va fi realizată până la finalul lunii martie 2016.</p>	
 ii necesare			
<p>Revizuirea Legii 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, Legii nr. 202 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, Codului penal. Elaborarea de proiecte de acte normative care să sprijine implementarea Convenției de la Istanbul. Clarificare finanțare centre de respiro (cu cazare temporară) din POCU și PNDR.</p>			

# F6	Familie: Echipă comunitară de intervenție integrată		
Tip Măsură Cine MMFPSPV, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației (Centre Județene de Resurse și Asistență Educațională) Ministerul de Finanțe pentru contractare ONG-uri	 Beneficii Financiar: Potențial important pentru economii imediate prin reducerea suprapunerii de servicii oferite și a costurilor administrative. Economii și din utilizarea mai eficientă a resurselor pentru a obține rezultate și a reduce cererea de intervenții urgente. Social: Asigură intervenție integrată pentru incluziune și participare socială, evaluare a nevoilor reale ale populației și prioritizare a acestora care conduc la rezultate mai bune prin coordonare, targetare și planificare mai eficiente. Abordarea integrată este o recomandare cheie a strategiei naționale de incluziune socială și a Comisiei Europene. Economic: Termen lung - forță de muncă educată și productivă.		Corelare strategii Prioritățile Ministerului Muncii: Ob B - Aplicarea Strategiei privind Incluziunea socială - K16 (dezvoltarea echipelor de intervenție integrate, cu precădere pentru comunitățile sărace și marginalizate, prin dezvoltarea în aceste zone a unor centre comunitare multifuncționale pentru furnizarea serviciilor integrate către familiile aflate în sărăcie extremă) , K12 (pachet minim de intervenție de servicii sociale), K14 (dezvoltare structuri sustenabile pentru serviciile sociale), K15 (îmbunătățire sisteme de evaluare nevoi și management al informațiilor)
Urban & Rural 	 Acțiune F6 - corelat cu 6.1. Școala - centru comunitar <h2 style="text-align: center;">Echipă comunitară de intervenție integrată</h2>		Target de etapă: oct 2016 Dezvoltare proiect echipe comunitare integrate și pilotare în câteva județe (model SPOR); Demarare proces clarificare legislație pentru contractare ONG-uri
 Cum (I) Rezolvare deficit de asistenți sociali profesioniști în comunitățile defavorizate: 1.Stabilirea unei linii bugetare dedicate SPOR din bugetul de stat și crearea unor mecanisme de monitorizare a utilizării eficiente a acestei linii care ar urma să acopere salariul unui asistent social angajat cu normă întreagă în fiecare localitate. 2.Includerea în fișa postului asistentului social a unor activități de teren periodice și abordarea directă de către acesta a persoanelor aflate în situații vulnerabile și familiile acestora, conform unei planificări clare. 3.Formarea asistentului social și a echipei SPOR. 4. Elaborarea unor metodologii, ghiduri și instrumente pentru o mai bună implementare a managementului de caz în cadrul SPAS, cu precădere în localitățile rurale și în cele urbane mici. 5. Crearea sistemului informațional de management (SIM) al SPOR funcțional. 6.Lansarea SPOR în fiecare comună. 7. Promovarea programului în comunități (II) Contractare servicii sociale de către stat către ONG-uri care performează deja în comunități sărace: (1) Operationalizare prevederi referitoare la contractele rezervate, clauzele sociale și procedura simplificată pentru achizițiile de servicii sociale astfel încât să fie asigurat accesul furnizorilor privați la finanțarea publică de servicii sociale, pe criterii transparente și cu respectarea criteriilor de eficiență și calitate similare furnizorilor publici de servicii sociale. (a) Hotărâre de Guvern pentru aprobarea normelor de aplicare a legii, (b) Instrucțiuni Ministerul Finantelor Publice/ANAP, eventual comune cu Ministerul Muncii care să conțină modul în care caietele de sarcini pot fi realizate în acest sector, cu respectarea indicatorilor care garantează calitatea și eficiența serviciilor sociale. Constituie grup comun de lucru MMFPSPV, MFP și ONG-uri. (2) Alte proiecte legislative (vezi schimbări necesare)	 Finanțare Proiect POCU necompetitiv MM Axa 4, OS 4.5, 4.6, 4.7 angajare asistenți sociali și dezvoltare infrastructură sistem social, Proiect POCU necompetitiv MS Axa 4 OS 4.9, 4.10, 4.11 - medietori sanitari și asistenți medicali comunitari, telemedicină, Proiect POCU necompetitiv MENCs Axa 6 - angajare medietori școlari, Proiecte POCU competitive Axa 4, OS 4.1., 4.2 și Axa 5, OS 5.1. și 5.2 (eventual și sprijin PNDR - incubator societate civilă - hub ONG-uri locale)	 Costuri salarii echipe integrate (asistent social, mediator școlar, asistent medical comunitar, mediator sanitar, eventual profesori de sprijin/psihologi/logopezi etc.), pregătire profesională asistent social și membri echipă, dotare echipamente IT, configurare SIM	
 Schimbări necesare (I) Proiecte acte normative Min Muncii pentru creșterea capacității SPAS: (1) HG pentru aprobare regulamente cadru de organizare și funcționare a SPAS și a structurii orientative de personal și (2) modificare și completare OG 68/2003 privind serviciile sociale. (II) Variante contractare ONG-uri: (a) Proiect de lege în Parlament privind noua directivă UE pe achiziții publice (normele după ce se votează - MFP), (b) Norme proiect lege bunuri confiscate cu destinație socială (Min Justiției), (c) Legea Loteriei Naționale (clarificare contribuție la proiecte sociale), (d) Legea contractării sociale (model text vechi)			

# F7	Familie: Prevenirea separării copilului de familie		
Tip Măsură Cine MMFPPSPV (DGASPC) și MDRAP (SPAS-uri)	 Beneficii <u>Financiar:</u> Sprijinirea părinților în vederea creșterii și îngrijirii copilului în familie asigură premisele reducerii numărului intrărilor copiilor în sistemul de protecție specială (în îngrijirea statului) și implicit presupune costuri mai mici ale sistemului. <u>Social:</u> Întreruperea ciclului de menținere a vulnerabilității. <u>Economic:</u> Potențialul de a contribui la incluziunea în piața muncii.	Corelare strategii Prioritățile MMFPPSPV: Ob B - Aplicarea Strategiei privind Incluziunea socială (K102 - Revizuirea standardelor minime de calitate pentru serviciile destinate prevenirii separării copilului de familie și protecției speciale a acestuia, K12 - implementarea pachetului minim de servicii sociale pentru copii și familii în risc de sărăcie sau excluziune socială).	
Urban & Rural 	 Acțiune F7 <h2 style="text-align: center;">Prevenirea separării copilului de familie</h2>		Target de etapă: oct 2016 Atragerea în sistem și creșterea salariilor specialiștilor din SPAS-uri, crearea infrastructurii pentru formarea continuă a specialiștilor SPAS, Servicii de îngrijire de zi în comunitate (centre de zi, centre de consiliere, centre de recuperare etc.) dezvoltate.
 Cum Dezvoltarea sistemului de intervenții și finanțare pentru implementarea HG691/2015 (colaborare DGASPC-SPAS): (1) Serviciu public de asistență socială funcțional și asigurarea de personal specializat în fiecare unitate administrativ-teritorială - corelat cu F6. (2) Intervenții diversificate (ajutor pentru familii – plată chirie, restanțe utilități, igienizare/consolidare locuințe, ajutor de urgență, îmbrăcăminte, alimente, rechizite etc.) și reconsiderarea căilor și mijloacelor (inclusiv a beneficiilor de asistență socială) de furnizare a sprijinului către familii pentru prevenirea separării copilului de familie. (3) Formare profesională specializată pentru profesioniștii din sistemul de protecția copilului în munca cu copiii cu dizabilități și comportament dificil. (4) Dezvoltarea serviciilor de îngrijire de zi în comunitate (centre de zi, centre de consiliere, centre de recuperare etc), a centrelor maternale și a creșelor sociale.	 Finanțare Sinergii POCU Axa 4, POR Axa 10, PNDR LEADER (centre respiro)	 Costuri O analiză detaliată a costurilor va fi realizată până la finalul lunii martie 2016.	
 Schimbări necesare Amendament legislativ (Ordin MFP) privind structura bugetului național pe infrastructură socială (pentru ca DGASPC și SPAS să poată deconta cheltuieli pentru prevenirea abandonului). Crearea unui mecanism de susținere financiară a activității serviciilor publice de asistență socială.			

# F8 Familie: Dezinstituționalizarea și tranziția către îngrijirea în comunitate			
Tip Măsură 	Cine MMFSPV, DGASPC, MDRAP (Primării), colaborare cu ONG-uri	 Beneficii Asigurarea unui mediu familial pentru copiii îngrijiți în centrele de plasament care funcționează în structura preluată în anul 1997, respectiv anul 2000 (clasice).	Corelare strategii Prioritățile MMFSPV: Ob B - Aplicarea Strategiei privind Incluziunea socială. Corelat cu Programul de Interes Național "Închiderea instituțiilor de tip vechi/clasic și înființarea de centre de zi de recuperare, de case de tip familial și/sau apartamente" - PIN 1
Urban & Rural 	 Acțiune F8 <h2 style="text-align: center;">Dezinstituționalizarea și tranziția către îngrijirea în comunitate</h2>		Target de etapă: oct 2016 Continuare proces închidere centre de plasamente clasice, estimat până în 2020.
	Cum <p>Creare infrastructură pentru dezinstituționalizare: (1) Elaborarea unui plan de închidere a centrelor de plasament clasice pe baza unei diagnoze complexe a situației centrelor de plasament clasice și a nevoilor beneficiarilor acestora. (2) Elaborarea unei metodologii unitare la nivel național care să stea la baza elaborării planurilor individuale de închidere a centrelor de plasament clasice. (3) Elaborarea unei metodologii unitare de pregătire a planurilor de dezvoltare a serviciilor de prevenire în comunitățile sursă. (4) Inființarea/dezvoltare de servicii alternative la îngrijirea rezidențială clasică - case de tip familial și/sau apartamente de tip familial, centre de tranzit/de respiro/apartamente sociale, rețea de asistență maternală, concomitent cu dezvoltarea de servicii de zi în comunitate (centre de zi, centre de consiliere etc).</p>	Finanțare <p>Sinergii POCA (plan dezinstituționalizare), POCU axa 4 OS 4.12, 4.15 + POR axa 8 + PNDR Leader</p>	Costuri <p>Infrastructură (construcții case de tip familial și/sau apartamente, rețea de asistență dezvoltată concomitent cu servicii de zi în comunitate - centre de zi, centre de consiliere etc.), costuri operaționale centre de tranzit și apartamente sociale</p>
 Schimbări necesare			

# F9	Familie: Legea economiei sociale – adoptarea normelor de aplicare		
Tip Măsură 	Cine Ministerul Muncii, ANOFM, Ministerul Fondurilor Europene, persoanele juridice de drept privat în calitate de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție (implicați și Coaliția pentru Economie Socială, FDSC, FONSS și RISE)	 Beneficii Creșterea gradului de ocupare a persoanelor aparținând grupului vulnerabil și/sau producerea și furnizarea de bunuri, prestarea de servicii și/sau execuția de lucrări; Dezvoltarea comunităților locale, crearea de locuri de muncă, implicarea persoanelor aparținând grupului vulnerabil și/sau producerea și furnizarea de bunuri, prestarea de servicii și/sau execuția de lucrări.	Corelare strategii Priorități MMFPSPV Ob A (Creștere rată ocupare) și cu cele referitoare la Strategia privind incluziunea socială
Urban & Rural 	 Acțiune F9 Legea privind economia socială – aprobarea Normelor metodologice de punere în aplicare a legii (prin consultare și dezbateri publice)		 Target de etapă: oct 2016 Aprobare prin HG a Normelor metodologice de punere în aplicare a prevederilor Legii privind economia socială; Începere implementare: trimestrul III 2016
 Cum (1) Prin atestarea persoanelor juridice de drept privat ca întreprinderi sociale, potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 219/2015; (2) Statutul de întreprindere socială de inserție se certifică prin acordarea mărcii sociale, conform art. 12 din Legea nr. 12/2015; (3) Implementarea măsurilor de economie socială se realizează conform prevederilor legislației naționale în vigoare și prevederilor POCU AP4, P I 9v, OS. 4.16 și PI 9.ii, 9.iv., 9.vi.	 Finanțare Bugetul asigurărilor pentru Șomaj POCU Axa 4, OS 4.1. și 4.2 și Axa 5, OS 5.1. și 5.2. pentru măsuri de angajare a grupurilor vulnerabile POCU AP4, P I 9v, OS. 4.16 sprijin entități de economie socială	 Costuri asociate intervențiilor	
 Schimbări necesare ANOFM - atestă întreprinderea socială ANOFM - acordă marca socială pentru atestarea întreprinderilor sociale de inserție			

# F10	Familie: Personalizarea interacțiunii dintre minori și justiție		
Tip Măsură 	Cine Ministerul Justiției, MMFPSPV	 Beneficii	Corelare strategii Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei, Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului, Strategia națională pentru sănătatea mintală a copilului și adolescentului
Urban & Rural 	 Acțiune F10 <h2 style="text-align: center;">Personalizarea interacțiunii dintre minori și justiție</h2>		Target de etapă: oct 2016 Creșterea numărului de săli de audiere adaptate la nivelul DGASPC-urilor. Identificare soluții pentru rezolvarea vidului legislativ privind situația copilului ai cărui părinți sunt în detenție; Lucru la elaborarea unei metodologii privind monitorizarea post-reintegrare.
	 Cum Îmbunătățirea sistemului de justiție pentru minori, atât la nivel de infrastructură, cât și privind monitorizarea post-integrare sau a copiilor cu ambii părinți în detenție: (1) Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a vizitelor dintre părinții deținuți și copii, în cadrul penitenciarelor și organizarea unor săli de audiere la nivelul DGASPC-urilor (funcționează la momentul actual 2 săli la nivelul DGASPC Craiova și Cluj) – pilotare; (2) Identificarea și rezolvarea vidului legislativ privind situația copilului ai cărui părinți sunt în detenție; (3) Elaborarea unei metodologii privind monitorizarea post- reintegrare.	 Finanțare POCU Axa 4 Obs 4.1. și 4.2. pentru măsuri integrate în care grupul țintă sunt minorii cu părinți în detenție	 Costuri Pentru crearea unor săli de audiere la nivelul DGASPC-urilor și privind îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a vizitelor dintre părinții deținuți și copii, în cadrul penitenciarelor.
	 Schimbări necesare Identificarea și rezolvarea vidului legislativ privind situația copilului ai cărui părinți sunt în detenție; Elaborarea unei metodologii privind monitorizarea post- reintegrare.		

# F11	Familie: Program național după modelul "Prima Lumină"		
Tip Măsură 	Cine Cancelaria, Ministerul Energiei, Asociația "Free Miorița"	 Beneficii <u>Financiar:</u> o soluție ce asigură ce se încadrează cu 70 - 80% sub estimarea Planului Național de Electrificare de 1.032.000.000 lei. <u>Social:</u> contribuie la creșterea nivelului de educație în rândul zecilor de mii de copii fără acces la curent electric din totalul de 114.214 persoane. <u>Economic:</u> contribuie la reducerea sărăciei rurale, crește calitatea vieții în zonele defavorizate încurajând	Corelare strategii Pirioritățile Ministerului Energiei - K95 din L2 Strategia energetică națională și politici publice în domeniul energiei Planul Național de Electrificare 2012-2016, III. Alimentarea cu energie electrică prin utilizarea de surse regenerabile de energie
Urban & Rural 	 Acțiune F11 <div style="background-color: #c8e6c9; padding: 10px; text-align: center;"> <h2>Program național după modelul "Prima Lumină"</h2> </div>		 Target de etapă: oct 2016 Identificare cazuri sociale, Solicitare rețele pentru planul de electrificare, Inițierea unui pilot în patru județe din regiunile Sud, Vest, Est și Centru (în vederea transformării în timp a pilotului în program național)
	 Cum Lansare program național după modelul "Prima Lumină" rural: (1) Instalarea de panouri foto-voltaice în gospodării rurale izolate sau plasate în "buzunare de sărăcie"; (2) Extindere proiect pilot al ONG-ului partener (aprox 60.000 de gospodării); (3) Kit foto voltaic modular ce poate asigura de la un minim de energie electrică (pentru iluminat, funcționare aparate tv/radio, comunicare (încărcare baterie telefon mobil) până la un maxim (mașina de spălat). Ideea are la bază un exemplu de bună practică derulat de Asociația "Free Miorița".	 Finanțare POCU Axa 3 - formare mână de lucru din tineri NEETs sau șomeri de lungă durată, PNDR (dacă e centrală publică, a comunității), POSM	 Costuri Aprox 9 mil euro pentru 4 județe
	 Schimbări necesare		

# F12	Familie: Sănătate în mediul rural		
Tip Măsură 	Cine Ministerul Sănătății, MDRAP (Primării), MMFPSPV - echipe integrate	 Beneficii Financiar: Diagnosticarea precoce evită costul ridicat al tratării bolilor în fază acută sau avansată și costurile sociale aferente. Social: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației din mediul rural. Economic: Forță de muncă sănătoasă și productivă.	Corelare strategii Prioritățile Min Sănătății - Obiectiv E - dezvoltare medicină preventivă, Strategia Națională de Sănătate: aria strategică 2 (asistență medicală comunitară pentru grupurile defavorizate și creșterea eficacității medicinii primare), MMFPSPV - echipe sociale integrate
Rural 	 Acțiune F12 <div style="background-color: #d4edda; padding: 5px; text-align: center;"> <h2>Sănătate în mediul rural</h2> </div>		Target de etapă: oct 2016 Demarare program de creștere a accesului persoanelor defavorizate din rural la servicii medicale; Metodologie examen clasant
 Cum	 Finanțare	 Costuri	
Creșterea accesului persoanelor defavorizate din mediul rural la servicii medicale de bază (program de atragere a medicilor la țară; reabilitare cabinete medicale existente, acum goale, angajare asistenți medicali comunitari și medietori sanitari - corelare cu F6 - echipe sociale integrate).		POCU Axa 4 (social și sănătate), LEADER (cabinete medicale, asistență la domiciliu)	
1. Inventarierea dispensarelor rurale existente fara medic si a disponibilitatii comunelor de a oferi locatie pentru dispensar – surse interne		Surse interne	
2. Modificarea si extinderea atributiilor medicilor de familie si asistentilor medicali din rural (eventual cu formare profesionala continua adecvata) pentru o prestatie de sanatate globala, cu atributii preventive, curative si educatie pentru sanatate, si incadrare corespunzatoare ca medic de familie, (eventual si la alte institutii de sanatate din zona), medic scolar, profesor de educatie de sanatate in scoli, cu retributie cumulata stimulativa, sau ca asistent medical, asistent social si profesor de educatie pentru sanatate la cicluri mici pentru asistentul medical.		POCU axa 4 obs 4.8 Suma disponibila : 117.017.600 euro din care LDR (regiune putin dezvoltata) 105.032.756,74 euro si MDR (regiune dezvoltata) 11.984.843,26 euro	
4. Testarea posibilitatii inzeestrarii dispensarului rural multiprofesional (cu titlul schimbat in casa de sanatate) cu un autovehicul de serviciu de catre Consiliile judetene cu decontarea lunara a combustibilului (legaturi profesionale, sociale, scolarizare copii)		4,5,6 - POCU axa 4 obs 4.11 suma disponibila 8.776.320 euro. Sinergie cu POR pentru locuinta/masina – echiparea poate fi eligibila la pachet cu telemedicina din POCU (de vazut si POC)	
5. Evaluare posibilitate acordare tarif diferentiat per capita si per prestatie in mediu rural sau a unei ponderari pentru dificultate, izolare, stimulare			
6. Inventarierea disponibilitatii comunelor de a oferi facilitati cel putin unui medic sau echipei de sanatate pentru locuinta (eventual familiala), incalzire		Surse interne	
7. Examen clasant separat pe post pentru posturile rurale, cu alegere prioritara pe resedinta stabila (buletin – probabilitate mai mare de retinere pe loc) apoi dupa medie. Concept Ministerul Sănătății (salariu de rezident + bursă + tutore, facilități impozit)		Surse interne	
8. Testarea complianței Ministerului Transporturilor in vederea eliberării legitimațiilor de calatorie subventionate pentru medicii rurali si familia lor pana la resedinta de judet pentru scolarizarea copiilor, eventual serviciu pentru consort si evitarea izolării (comunicare cu alti medici de familie rurali, medici de familie urbani, spital judetean).		Axa 4 obs 4.10 suma totala disponibila : 58.508.800 euro din care LDR 52.516.378,37 euro si MDR 5.992.421,63 euro	
 Schimbări necesare			

# F13	Familie: Cantine sociale		
Tip Măsură 	Cine MFE? - pot fi organizate de școli, primării, biserici, ONG-uri etc.	 Beneficii Cantinele mobile ajung și la persoanele defavorizate din sate/zone izolate. Eficientizare costuri Școală după Școală și a altor intervenții (corn și lapte etc.).	Corelare strategii Strategia Națională de Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei
Urban & Rural 	 Acțiune F13 <h2 style="margin: 0;">Cantine sociale</h2>		Target de etapă: oct 2016 Modificare POAD, dezvoltare sistem
	 Cum Cantine sociale mobile. Înlocuire alimente din POAD (făină, ulei etc.) cu mese calde. Cantinele mobile ajung și la persoanele defavorizate din sate/zone izolate. Model sistem francez.	 Finanțare Sinergii POAD alimente + max 5% pentru costuri administrative (transport, salarii) și revizuire + POCU costuri adiționale transport și salarii + POR infrastructura + PNDR	 Costuri infrastructură, costuri operaționale (salarii, transport, alimente, utilități)
	 Schimbări necesare Modificare POAD		

# T1	Măsură transversală: Extinderea națională la nivel de politici naționale a proiectelor de succes		
Tip Măsură 	Cine Cancelarie	 Beneficii Financiar: reduce cheltuielile statului cu costurile testării unor proiecte. Social: Comunică la nivel național proiecte de succes și exemple de bune practică inițiate de entități private, creează cadrul necesar pentru multiplicarea proiectelor de succes.	Corelare strategii
Urban & Rural 	 Ațiune T1 Extinderea la nivel de politici naționale a proiectelor de succes ale ONG-urilor sau autorităților locale		 Target de etapă: oct 2016 Transformarea unui număr de proiecte în programe naționale pilot
	 Cum Identificarea și susținerea proiectelor cu impact social dovedit: (1) Premii pentru proiecte de succes, pentru finanțarea transformării acestora în politici publice, (2) Facilitarea relației cu ministerele de resort, (3) Creare de axe financiare	 Finanțare Varianta 1: Aplicație POCA proiect necompetitiv Varianta 2: POCU Axa 7 - Aplicație SGG și AM POCU pentru identificare proiecte de succes care pot fi finanțate prin POCU	 Costuri
	 Schimbări necesare		

# T2	Măsură transversală: Incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități		
Tip Măsură 	Cine MMFPSPV, MS, MENCS, MDRAP (Primării), MFE, colaborare cu ONG-uri	 Beneficii Incluziunea socială reală a persoanelor cu dizabilități (cel puțin 700 000 de persoane doar în prezent). Accent pe incluziunea pe piața muncii (procentul de persoane cu dizabilități angajate în muncă, raportat la totalul adulților cu dizabilități cu vârsta cuprinsă între 18 – 60 ani, aflați în îngrijirea familiei, acesta s-a situat la 15,84 % în septembrie 2015)	Corelare strategii Strategia națională, "O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități", 2016-2020 Strategia Națională de Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei
Urban & Rural 	 Acțiune T2 <h2 style="text-align: center;">Incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități</h2>		Target de etapă: oct 2016 Creșterea gradului de accesibilizare a mediului fizic, transportului, informațiilor și mijloacelor de comunicare, inclusiv prin asigurarea de tehnologii și sisteme informatice și de comunicații astfel încât persoanele cu dizabilități să beneficieze de acestea în condiții egale cu ceilalți. Elaborarea celor trei instrumente de lucru: Plan Național de Accesibilizare, Plan Național de Dezinstituționalizare, Plan de pregătire pentru muncă și viață independentă. Metodologie privind adaptarea concursurilor de angajare în funcție publică la nevoile candidaților cu dizabilități.
	 Cum 1. Elaborarea unei proceduri operaționale de sistem în scopul asigurării conformității proiectelor de investiții (cofinanțare externă sau de la bugetul de stat) cu legislația în vigoare în domeniul accesibilizării. 2. Promovarea unor modele sustenabile de dezinstituționalizare prin regândirea modului și condițiilor de accesare a programelor de interes național care au o dimensiune de dezinstituționalizare. 3. Întărirea controlului în ceea ce privește aplicarea cadrului normativ privind accesibilizarea spațiului public, instituțiilor publice, mediului virtual și a mijloacelor de transport în comun. 4. Revizuirea criteriilor de repartizare a locuințelor finanțate integral de la bugetul de stat, prin asigurarea unui caracter prioritar pentru persoanele cu dizabilități, în special pentru acelea care provin din comunități dezavantajate (ex. persoane de etnie romă cu dizabilități). 5. Accesibilizarea informațională și extinderea accesului la servicii publice prin intermediul platformelor de interacțiune cu cetățenii (ex. ghișeu unic). 6. Promovarea unor măsuri pozitive de angajare a persoanelor cu dizabilități în sistemul public în scopul asigurării respectării obligativităților asumate prin Convenția ONU pentru drepturile persoanelor cu dizabilități. 7. Asigurarea și promovarea condițiilor pentru exercitarea deplină a drepturilor și libertăților cetățenești de către toate persoanele cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți membri ai societății: asigurarea de sprijin pentru exercitarea capacității juridice, a dreptului la vot, a dreptului la alegere, libertate individuală, control al vieții personale și pentru îndeplinirea responsabilităților ce le revin în creșterea copiilor; dezinstituționalizarea și prevenirea instituționalizării, dezvoltarea serviciilor alternative de sprijin pentru viață independentă și integrare în comunitate. 8. Creșterea gradului de ocupare prin asigurarea unui mediu de lucru deschis, inclusiv și accesibil, programe vocaționale, de pregătire pentru muncă, de tip antreprenariat și viață independentă, servicii de sprijin în vederea ocupării; 9. Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la educație și formare, în forme și contexte adaptate, în comunitățile în care trăiesc; Asigurarea calității serviciilor educaționale și de formare, adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități și relevante din perspectiva incluziunii. 10. Promovarea și protecția dreptului persoanelor cu dizabilități la condiții de trai decent și la posibilitatea îmbunătățirii continue a condițiilor de trai, fără discriminare pe criterii de dizabilitate; 11. Servicii sociale și de sprijin în comunitate, inclusiv prin dezvoltarea unui sistem integrat, incluziv, accesibil și de calitate de servicii; 12. Servicii și facilități de sănătate de calitate, la un cost rezonabil și cât mai aproape posibil de comunitățile în care acestea trăiesc; diagnosticare și intervenție timpurie, măsuri pentru prevenirea riscului apariției dizabilității; 13) consolidarea mecanismelor de coordonare, monitorizare și evaluare.	 Finanțare Buget de stat + Sinergii POCU - POR - PNDR - POCA (centre de zi și/sau centre de asistența comunitară pentru persoane cu dizabilități, fără cazare, pe lângă orașe) PIN -uri + proiecte = 13.5 mil euro, POR - 23 mil euro, POCA 3.2 mil euro, POCU în discuție	 Costuri Evaluare până în aprilie 2016, pentru fiecare activitate
 Schimbări necesare			
(1) Modificarea/completarea actelor normative aplicabile domeniilor incidente protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități, (2) Crearea unor planuri naționale pentru trei domenii principale: Planul național de accesibilizare, Planul național de pregătire pentru muncă și viață independentă ocupare și Planul național de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități; (3) elaborarea și implementarea unui sistem de monitorizare unitar, privind gradul de îndeplinire al obiectivelor strategiei naționale			

# T3	Măsură transversală: Incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități		
<p>Tip Măsură</p> 	<p>Cine</p> <p>MMFPSPV; Ministerul Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională; Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice</p>	<p>Beneficii</p> <p>Financiar: Evită costul pe termen lung al riscului social la care sunt supuse persoanele marginalizate. Social: Contribuie la reducerea disparităților de dezvoltare între comunitățile mai dezvoltate și cele marginalizate. Economic: Contribuie la creșterea gradului de alfabetizare în rândul persoanelor vulnerabile și pe termen lung, contribuie la o forță de muncă educată și productivă.</p>	<p>Corelare strategii</p> <p>Agenda Digitală pentru Europa, Strategia națională privind Agenda Digitală pentru România 2020 (aprobată prin HG 245/2015), Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei 2015-2020</p>
<p>Urban & Rural</p> 	<p>Acțiune T3</p> <h2 style="text-align: center;">Alfabetizarea digitală a persoanelor din comunități marginalizate</h2>		<p>Target de etapă: oct 2016</p> <p>creșterea gradului de incluziune sustenabilă și inteligentă pentru comunitățile marginalizate și persoanele vulnerabile</p>
<p>Cum</p> <p>Prin implementarea efectivă a conceptului de e-incluziune prin extinderea rețelei de Puncte de Acces Public la Informații (PAPI) și implicit creșterea accesului la tehnologii IT&C, crearea de competențe digitale pentru persoanele defavorizate, îmbunătățirea gradului de utilizare a serviciilor electronice de interes public</p>		<p>Finanțare</p> <p>POCU 2014-2020, Prioritatea de investiții 9.II - Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, obiectivul specific 4.3 - e-incluziune, mecanism non-competitiv</p>	<p>Costuri</p> <p>achiziționarea stațiilor de lucru, a echipamentelor necesare susținerii infrastructurii și conectivității acesteia, formare profesională pentru persoanele responsabile de buna funcționare a PAPI, instalarea și configurarea stațiilor de lucru (calculatoare), instalarea sistemelor de operare și a tuturor softurilor necesare, dotarea instituțiilor ce vor face parte din rețeaua comunitară în vederea conctării la PAPI (școli din sate, dispensar)</p>
<p>Schimbări necesare</p>